1989, nr. 37

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Tiražas 1000 ep

This paper was mailed
Thursday, September 14,1989.

Nepriklausoma Lietuva

Alp(LK)2828

Nr. 37 (49-ieji metai) • 1989 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 14 d. • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

VENGRIJA ATIDARĖ SIENĄ BĖGLIAMS

Papildant praeitame numeryje aprašytąjį Rytų Vokietijos bėglių vokiečių vykimą Vakarų Vokietijos *Federalinėn Respublikon*, sekmadienį, rugsėjo 10 d., Vengrijos vyriausybė oficialiai atidarė sieną visiems Rytų Vokietijos piliečiams, ieškantiems naujo gyvenimo Vakarų Vokietijoje. Per pirmas tris paras sieną Austrijon perėjo ir pervažiavo apie 20,000 pabėgėlių. Žinių agentūra tvirtina jog dar bent apie 60,000 vokiečių atvyksią į laisvuosius Vakarus. Šioji bėglių banga yra pati didžiausioji nuo 1961-jų metų, kai buvo komunistų pradėta mūryti Berlyno gėdos siena.

Ekspertai, gerai susipažinę su Rytų Vokietijos gyventojų *nuotaikomis*, tvirtina, kad į Vakarų Vokietiją nori išvykti apie vienas milijonas komunistinės Vokietijos gyventojų.

LENKIJA JAU SUDARĖ NAUJĄJĄ DEMOKRATINĘ VYRIAUSYBĘ

Laikraštį ruošiant spaudai, atėjo žinia apie naująją, ministerio pirmininko Tadeusz Mazowiecki'o sudarytąją koalicinę vyriausybę. Joje bus 12 Solidarumo sąjūdžio atstovų, 4 Komunistų partijos ir 7 įvairių mažesnių partijų, kurių kelios anksčiau palaikė Lenkijos komunistų partiją, bet dabar visos remia Solidarumo sąjūdį. Kokias ministerijas šie kandidatai užims, dar nebuvo pranešta.

Nuo įtemptų nenutrūkstamų pasitarimų ir komplikuoto politinio manevravimo naujasai ministeris pirmininkas Mazowiecki *matomai taip pavargo, kad* pristatant parlamente naująją vyriausybę, pakalbėjęs 40 minučių, pradėjo blogai jaustis ir turėjo kalbą nutraukti. Grįžęs seimo patalpon po maždaug valandos, kai gydytojai, patikrinę širdį, nerado jokių priepuolio ženklų, tiktai begalinį pervargimą, Mazowiecki's sąmojingai ir taikliai pažymėjo, jog jo sveikatos stovis esąs lygiai toks pat, kaip dabartinės Lenkijos.

Savo kalboje premjeras pranešė apie daugelį numatomų reformų visose Lenkijos gyvenimo srityse, jeigu norima laisvos, nepriklausomos, demokratinės ir pasiturinčios Lenkijos.

MASKVOS PASKUTINĖS NAUJIENOS

Kremliaus Politbiuras, pagrąsinęs Pabaltijo valstybėms ir kitų savo neklusnių respublikų sąjūdžiams, išvadinęs juos separatistais ir sovietinio rojaus griovėjais, jau sulaukė drąsių ir teisingų atsakymų iš visų paliestųjų. Lietuva, *Latvija ir Estija neišsigando*. Neišsigando nei Ukraina, nei Moldavija, nei Azerbeidžanas, nei Armėnija ir Gruzija. Atrodo, Maskvos valdovai turės vietoj kumščio ir nagano, naudotis žodžiu ir ne tiktai tartis taikiai, bet ir išklausyti pagrįstų pageidavimų bei reikalavimų.

Tačiau Kremliaus grasinimai nesiliauja. Rugsėjo 9 d. vakare Gorbačiov'as ir vėl per televiziją pasisakė dėl etninių neramumų ir dėl plačiai paplitusių maisto ir kitų prekių trūkumų. Pilnas jo kalbos tekstas dar nėra paskelbtas, bet, tarp kita ko, jisai perspėjo tuos, kurie: "perdeda esamų problemų svarbą ir sukuria baimės, beviltiškumo ir netikrumo atmosferą. Išsiskiria balsai, pranašaują chaosą, perversmą arba net civilinį karą".

Tai jau antrasai kartas, kai Gorbačiov'as užsimena apie perversmą. Anksčiau *šiais metais jis jautėsi* esąs priverstas paneigti tokią galimybę savo kalboje Liaudies Deputatų kongresui.

Jo kreipimasis į komunistų vadovus buvo ne tiktai perduotas per televiziją, bet ištisai atspausdintas laikraščiuose. Juose taip pat paskelbti straipsniai, pasisakę prieš masinius tautinius sąjūdžius.

Tuo tarpu paties Politbiuro narys Jegor Ligačiov'as, kaip praneša TASS, apkaltintas korupcija, esą rastas nekaltu, nes kaltinimams trūko įrodymų. Du teisėjai, kurie Ligačiov'ą apkaltino, dabar kvočiami saugumo.

Gorbačiov'as, grįžęs iš atostogų, nutarė aplankyti popiežių. Vizito data: š.m. lapkričio mėn. pabaiga. Diena dar nepranešta. Apie vizitą pasaulinę spaudą painformavo Sovietų Sąjungos ambasadorius Italijai Nikolai Lunkov. Reuterio žinių agentūra praneša, kad pradžioje buvo kalbama tiktai apie vizitą Vatikane. Atsiklausus Vatikano, ar Gorbačiov'as numato susitikti ir su lenku popiežium Jonu Pauliu II, Vatikano atstovas atsakė: "Taip. Kodėl gi ne?" Agentūra taip *pat pranešimo pabaigoje* primena, kad tai būsiąs didelis žingsnis link popiežiaus vizito Ukrainon ir Lietuvon. Popiežius esą dažnai pasisakęs, jog norįs aplankyti šias katalikiškas šalis.

JUODOJO KASPINO DEMONSTRACIJA TORONTE 1989.VIII.23 d. Iš kairės: dalis demonstracijos dalyvių. Atidaromąjį žodį taria Organizacinio Komiteto pirm. John Gunning, giedamas Kanados himnas, vengrų kunigo invokacija ir uždarymo žodį taria estas inž. Mark Hess.

Nuotraukos Stepo Varankos.

Gorbačiov'as taip pat pakvietė atvykti Maskvon oficialiam vizitui ir pasitarimams Komunistinės Kinijos partijos vadą Jiang Zemin. Anot TASS, abiejų šalių pareigūnai, tardamiesi dėlei šio vizito, esą ypatingai pabrėžė istorinį būtinumą normalizuoti Kinijos ir Sovietų Sąjungos santykius.

UKRAINOJE ĮSISTEIGĖ TAUTINIS SĄJŪDIS "RUK"

AP žinių agentūros pranešimu, š.m. rugsėjo mėn. 10 d. Ukrainoje įsteigtas sąjudis, kuris sieks Ukrainos savivaldos ir ekonominės nepriklausomybės. Įsisteigė vieną dieną po Gorbačiov'o rugsėjo 9 d. naujo įspėjimo tiems, kurie esą bando sukelti baimės ar krizės nuotaikas. Šis sąjūdis RUK reikalauja minėtų laisvių 50-čiai milijonų ukrainiečių, nes Ukraina teikia Sovietų Sąjungai ketvirtadalį maisto ir dar daugiau industrinių gaminių. Reikalaujama taip pat ukrainiečių kalbos pirmavimo. Tačiau Ukraina, agentūros teigimu, esanti žymiai labiau surusinta, negu Baltijos respublikos arba Transkaukazo tautos. Gal būt todėl 1.700 delegatų tarpe buvo ir tokių, kurie ragino neerzinti Kremliaus ir perdaug nekelti radikalių tautinių aspiracijų.

Oficialiai RUK palaiko didesnės autonomijos reikalavimus ir savos kalbos pirmenybę, tačiau kol kas reikalauja tiktai ekonominės - ne politinės - nepriklausmybės. RUK organizatorių teigimu, priklauso virš 280.000 ukrainiečių.

Buvo ir kalbėtojų, kurie reikalavo atleisti iš pareigų dabartinį Ukrainos Komunistų partijos vadą Vladimir Ščerbickį, seną stalinistą, paskirtą dar L. Brežnev'o. Kiti tiesiog reikalavo jį dar atiduoti teisman už nevykusį vadovavimą ir savo pareigų atlikimą 1986 m. Černobylio atominės katastrofos metu.

CASTRO UŽSISPYRĘS

Kai laisvėjimo vėjai padvelkė per komunistinį pasaulį, Castro nusistatęs padaryti savo valdomą kraštą reakcijos tvirtove. Jis uždraudė du Sovietų Sąjungos leidinius "Moskow News" ir "Sputnik" platinti Kuboje, o Kubos partinis organas kaltina šiuos leidinius, kad jie iškelią buržuazinę demokratiją, kuri esanti populiari ir pripažįsta lygias teises visiems - kaip aukščiausią valdymo formą. Kaltina, kad minėti leidiniai esą sužavėti amerikietiško gyvenimo būdu.

Castro pareiškė, kad "tie komunistai, kurie pasisako už "perestroiką" ir "glasnost", priklauso disidentų klikai ir yra kontrarevoliucionieriai. Mes netoleruosime tokio nukrypimo".

Atrodo, kad Kubos lyderis prisideda prie Š. Korėjos, Albanijos ir Rumunijos, kur vadai gali viešpatauti iki gyvos galvos ir gali kartoti nesibaigiančias prakalbas apie jų "humanistinę revoliuciją".

KITI APIE MUS

Užpraeitame "NL" numeryje paskelbta tiktai dalis straipsnių, parašytų apie Lietuvą ir kitus Pabaltijo įvykius. Prieš skelbiant teigiamuosius ir objektyvuosius pasisakymus, verta paminėti ir negatyvuosius. Rugsėjo mėn. 11 d. THE GAZETTE dienraštyje du asmenys yra paskelbę abejotinų patarimų arba tiesiog melagingų teigimų. Vienas jų, pasirašęs lenkiška pavarde, neva patardamas Lietuvai verčiau siekti nepriklausomybės per užpakalines duris, labai kreivai aiškina Hitlerio-Stalino pakto galimus padarinius. Anot jo, atmetus šį paktą, Lenkija gali pagrįstai reikalauti iš jos atimtųjų Ukrainos ir Gudijos teritorijų. Kad Lenkija tokiu atveju turėtų atiduoti užimtas Rytprūsių, Silezijos ir kitas vokiečių žemes, autorius pamiršta paminėti. Tačiau jis drąsiai tvirtina Vilnių esant "lenkų miestu". Reiškia, "Lenkų imperijos" svajonė kai kurių lenkų galvose dar tebegyva.

Kitas autorius - Université du Québec profesorius David Mandel - dėstąs ten apie Sovietų politiką, išvedžioja grynai marksistiškas nesąmones. Anot jo, jei kanadiečiai kažin kodėl reikalauja daugiau teisių angliškai kalbantiems kvebekiečiams, tai reikia palaikyti ir Pabaltijo rusus, nes jie esą bandomi padaryti antros eilės piliečiais *Pabaltijo* respublikose. Jis marksistiškai išvedžioja apie pilietinį karą Ispanijoje, kur fašistai sužlugdė respublikonus ir apie kapitalistinių valstybių nepasipriešinimą nacių Vokietijai, skubiai pridurdamas, kad tiktai Sovietų Sąjunga buvusi pasiruošusi pakelti ginklą prieš fašistų agresiją. Taigi - Sovietų Sąjunga, vietoje pakėlusi ginklą, pasirašė su naciais suktąjį 1939 metų paktą. David Mandel, sovietologijos profesorius, apie tai pamiršo.

Jis sakosi taip pat smerkiąs tą paktą, bet dėliai "balanso" parašęs savo pastabas.

Tai tokie profesoriai "šviečia" jaunus kvebekiečius. Nejaugi nebuvo galima rasti prancūzą kvebe-

/nukelta į 2 psl...../

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VYRIAUSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS

P R A N E Š I M A S

KLB vyriausia rinkimų komisija savo posėdyje 1989 m. rugpjūčio mėn. 31 d. nutarė:

1. Laikyti išrinktais į Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybą aklamacijos būdu šių apylinkių kandidatus: **Vancouver, Winnipeg, Sudbury, Ottawa, Montreal, London, Windsor ir Wasaga-Stayner.**

2. Tarybos narių rinkimai vyks šiose apylinkėse: **Hamilton - rugsėjo 24 d.** ir **Toronto - spalio 1 d.**

Apylinkių rinkiminės komisijos skelbia kandidatų sąrašus ir praveda rinkimus pagal KLB statute nurodytas taisykles.

Esant bet kuriems nesklandumams, skundą raštu siųsti KLB Garbės teismui: J. Lukoševičius, 4960 Carlton Ave., Montreal, P.Q. H3W 1G4.

Vyriausia Rinkimų Komisija

PRANEŠA ALTA:

ALTOS, VLIKO, LB KONGRESAS LOS ANGELES MIESTE

Amerikos Lietuvių Taryba spalio 21-22 d.d. Los Angeles mieste rengia suvažiavimą, kuriame dalyvaus ALTOS, VLIKO IR LB atstovai. Bus tariamasi apie veiklos koordinavimą ir naujas iniciatyvas sparčiai keičiantis padėčiai Lietuvoje.

PREZ. BUSH LAIŠKAS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

JAV prezidentas George Bush atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai Jo pasirašytą raštą, kuriuo jis dėkoja už ALT parodytą pritarimą Prezidento akcijai ryšium su Aukščiausiojo Teismo sprendimu, kuriuo buvo palikta laisvė net sudeginti ar kitaip paniekinti JAV vėliavą. Prezidentas pažymi, kad tokie veiksmai būtų paniekinimas JAV istorijos bėgyje rodytos pagalbos laisvės, teisingumo, garbingumo idealams. Prezidentas rašo, kad jis mano, jog bus dedamos pastangos, išlaikant šiuos idealus, pravesti konstitucijos reformą, įvedant nuostatus, kurie reikalautų gerbti JAV vėliavą. Prezidentas praneša, kad jis tarėsi su kongreso vadais tuo reikalu. Laiške prezidentas pažymi, kad jis brangina ALT pareikštąsias pažiūras šiuo reikalu.

Prezidento laiškas adresuotas ALT pirm. G. Lazauskui ir Inf. dir. prel. J. Prunskiui.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – $ 22.00
Rėmėjo – $ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Partizano Juozo Lukšos – Daumanto žuvimo vieta, kai jis krito 1951 m. XI. 4 d. šioje Pažerių pamiškėje netoli Veiverių. Dešinėje: Šią vasarą buvo pastatytas gražesnis paminklėlis. Bet netolimoje ateityje bus statomas dar didesnis ir gražesnis.

LIETUVIŲ TAUTA TEBEGYVA

Švenčiame kasmet dvi šventes, kurios mums pačios brangiausios - VASARIO 16-TĄJA ir RUGSĖJO 8-TĄJĄ. Pirmoji mums primena Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą 1918 metais, antroji mums primena mūsų TAUTOS nueitąjį KELIĄ istorijos plotuose. Klausiame šiandien k a s yra toji mūsų tauta?

Lietuvių tauta - tai visos aisčių gentys, prieš tūkstančių tūkstančius metų keliavusios iš Tolimųjų Rytų žemių ir apsigyvenusios prie Baltijos krantų. Lietuvių tauta - tai istorijos ūkanose vargę mūsų proseneliai: medžiotojai ir žemdirbiai, pelnę savo prakaitu duoną. Lietuvių tauta - tai tie patys mūsų tėvų tėvų tėvų tėvai, užpulti svetimųjų, užpulti ir Dievo žodį, Kristaus meilės žodį kardu, klasta ir ugnim nešusių kalavijuočių ir kryžuočių, statę pilis ir kariavę nesibaigiančius karus.

Tai mūsų mažųjų ir didžiųjų kunigaikščių raiteliai, išjoję nelygion kovon, bet apgynę savo šalį ir radę sąjungininkus, ir nugalėję savo priešus iki Maskvos vartų ir Juodųjų Marių.

Lietuvių tauta - tai nelemtas unijas ir nuožmias vergijas nešę ir išnešę mūsų pilki žemdirbiai ir mūsų pirmieji šviesuoliai - tautos žadintojai. Lietuvių tauta - tai pirmąsias knygas parašę mažvydai ir bretkūnai, tai knygnešiai, kurie tas knygas nešė, slėpdamiesi nuo caro žandarų, tai mūsų motinos ir tėvai, kurie tas knygas skaitė prie rūkstančios balanos liepsnos.

Lietuvių tauta - tai mūsų savanoriai, išėję su menkais ginklais, bet didžia širdimi, ir apgynę beatsikuriančią Lietuvėlę nuo priešų šiaurėje, rytuose, vakaruose ir pietuose. Lietuvių tauta - tai Miško Broliai, kovoję prieš okupantus ir stribus ir nepabūgę beveik neišvengiamos mirties ir pomirtinio išniekinimo turgaus aikštėse.

Lietuvių tauta - tai nepriklausomybę ir laisvę mylėję labiau už gyvastį ir tremtį lietuvės ir lietuviai, palaidoti amžinojo įšalo gruode ir svetimųjų upių gelmėse. Lietuvių tauta - tai Vingio parke ir Kauno Vienybės aikštėje ir visuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose susirinkusios lietuvės ir lietuviai, jauni ir seni, mojuoją drąsiai savo tikrojom vėliavom ir skanduoją be perstojo tą vieną nuostabų ir užburiantį žodį: LIE-TU-VA, LIE-TU-VA...

Mūsų tauta - tai mes visi. Mes v i s i: gyvieji ir mirusieji,ir dar užgimsiantieji. Savo namuose ir savo žemėje gyvenantys ir visuose pasaulio kraštuose išsibarstę ir išblaškyti. Ir tie, kurie buvo pakarti visų sukilimų kartuvėse, ir tie, kuriems visų okupacijų budeliai iš lėto, sadistiškai, arba staiga kulka į pakaušį, atėmė gyvastį. Mūsų tauta esame mes visi, kurie tikėjome, tikime ir tikėsime savo tauta, savo Lietuva.

Tautos šventę šiais metais minime pakilia dvasia. Tai, kas atsitiko praeitųjų metų vasarą Lietuvoje y r a stebuklas. Praeitųjų metų Rugsėjo Aštuntąją minėjome jau visi kartu - su savo seserimis ir savo broliais tėvynėje. Buvome ta pati gentis, susirinkusi į savo didžiąją genties šventę - tautos šventę, dainavusi kartu ir kalbėjusi maldas kartu savo šventovėse.

Tasai Lietuvos prisikėlimo stebuklas, po tiek juodžiausių naktų, po tiek nuožmiausių žiemų, po tiek kančių, kalėjimų, sibirų, uralų, kamčatkų, igarkų įvyko ne todėl, kad draugas Gorbačiov'as paskelbė savo "perestroiką" ir "glasnost", bet todėl, kad tauta tebebuvo gyva ir išdrįso vėl prisikelti. Joks satrapas, joks pavergėjas nėra niekam niekad veltui dovanojęs laisvės. Laisvę reikia pasiimti. Savo himną reikia garsiai ir viešai giedoti, kad jis taptų vėliai tautos himnu. Savo trispalvę vėliavą reikia iškelti, kad ją matytų savi ir priešai, tada ji tampa laisvėjančios ir laisvos tautos vėliava.

Visa tai išdrįso pasakyti mūsų t a u t a: tie, kurie nepriklausomybę dar prisimena ir ją sapnuodavo ir tebesapnuoja naktimis - vergų stovyklose ir kalėjimuose, ir tėvynėje. Tie, kurie apie laisvą ir nepriklausomą Lietuvą tegirdėjo iš tėvų ar kitų lūpų, pagaliau ir tie, kurie žinojo apie tokią Lietuvą, bet buvo jos užsigynę iš baimės arba iš patogumo ir net dalis tų, kurie buvo Lietuvos jau išsižadėję. Lietuvos jaunimas, kaip to stebuklo didelė dalis, žengia pirmose gretose su Sąjūdžio steigėjais ir pirmūnais. Ir tai yra didžiausias stebuklas, yra pats didžiausias ir akivaizdžiausias įrodymas, kad LIETUVIŲ TAUTA TEBEGYVA.

Tiek daug kartų, metai po metų, susirinkę šioje salėje, minėjome savo šventes ir savo TAUTOS ŠVENTĘ. Daugelis iš mūsų tarpo jau išėjo Amžinon Karalijon ir iš Anapus tikriausiai stebi didįjį Lietuvos, nuostabųjį PABALTIJO stebuklą ir prisikėlimą, kartu su tais tūkstančių tūkstančiais mūsų tautos vaikų, užmigusių nesvetingoje šiaurėje, nesvetingose barbarų dykynėse.

Už juos ir visus, visus mūsų tautos seseris ir brolius šiandien galime tarti, prisiekti, su atgimstančia Lietuva: KOL BŪSIME SAVO TAUTAI GYVI, NEATSIŽADĖSIME IR NEIŠDUOSIME JOS, TOL IR LIETUVA BUS GYVA.

Henrikas N a g y s

KAIP MANE NUTEISĖ

Neklausk, mamyt, ko veidas gelsta
Tarp mūro sienų keturių, -
Aš nemačiau, kaip saulė teka,
Negirdžiu balso vyturių...

1947-tieji... Gegužės 30-tosios rytas. Tada dar nieko nenujaučiau...

Devintą valandą priėjo darbų skirstytojas (tuomet, kaip statybos tresto darbininkas, padėjau kelti iš karo griuvėsių "Drobės" fabriką), sakydamas, kad kontorėlėj manęs laukia. Nuėjau. Ten radau nepažįstamą žmogų. Išėmęs iš kariškos planšetės apystorį sąsiuvinį mėlynais viršeliais, jis paklausė:

– Pažįsti šį sąsiuvinį?

– Taip, tai mano dainų sąsiuvinis. Buvau paskolinęs jį pažįstamai merginai... - atsakiau.

- Čia viskas užrašyta jūsų ranka?

Neneigiau ir to.

- Kodėl platinai tokio turinio dainas? - nepažįstamasis dūrė pirštu į prieškarinėj Lietuvoj paplitusią "Vėliavos iškeltos plakas..." – Turbūt čia nesusikalbėsim. Teks pavažiuoti ten, kur bus tinkamesnės sąlygos pokalbiui.

- Ką tai reiškia?

- Tai reiškia: esi areštuotas.

* * *

Donelaičio gatvė 25. Milicijos skyrius.

Tardymui kviesdavo naktį. "Susipažinau" ir aš su tardytoju, - tai buvo tas pats nepažįstamasis. Sužinojau pavardę - Puzanovas. Jis klausinėjo apie nepatikusią jam dainą, ir apie kažkokį fabriko sandėlio apiplėšimą, nors apie pastarąjį neturėjau nė mažiausio supratimo. Matyt, norėjo primesti dvigubą kaltę.

Negaliu tvirtinti, kad tai, kas balta, yra raudona, - -pasakiau, nujausdamas negera. - Galėsi, kai pats iš balto pasidarysi raudonas. Kas tave aprūpina antivalstybine literatūra? - jo kalba perėjo į riksmą.

Pasipylė smūgiai į veidą, galvą, kur pakliuvo. Galop, griebęs nuo stalo metalinę peleninę, iš visų jėgų smogė per galvą. Apsipyliau krauju. Jau netekdamas sąmonės, išgirdau:

- Palauk, bandite, dar ne tiek pamatysi!...

Nugrimzdau į bedugnę. Nežinau, kiek praėjo laiko, kol atsipeikėjau kameroj. Kažkas apšluostė skuduru veidą ir kaktą. Galva buvo nejautri, lyg metalinė, tik net mažiausias prisilietimas prie dešiniojo skruosto sukeldavo aštrų skausmą. Nuo tada nustojau matyti dešiniąja akimi ir iki šiol nematau. Puzanovo rankų "paglostyta", ji virto lyg protezu...

Po mėnesio su grupe kalinių buvau perkeltas į Kauno kalėjimą. Patalpino iš pradžių į karantiną, buvusį pusrusyje. Šitą kalėjimą kalėjime praeidavo kiekvienas kalinys. Čia būdavo užbaigiamas "tardymas"...

* * *

Stalininis teismas, jei tokią tragikomediją išvis galima vadinti teismu, priminė ėriuko ir vilko, jį draskyti pasirengusio, pasikalbėjimą. Ypatingasis pasitarimas, žmonių paprastai vadinamas "trojka" (jį sudarydavo trys kariškiai) priimdavo beveik vienodus sprendimus: mirties bausmė arba 25 metai laisvės atėmimo su ištrėmimu. Mirties bausmę aplenkė. Tuomet dar neturėjau nė aštuoniolikos...

Taip tapau nusikaltėliu. Patyręs visus Kauno kalėjimo "malonumus", likęs be akies, apkurtęs viena ausimi, praėjęs kankinančius, žeminančius tardymus, atsidūriau Vilniaus PEK-e (persiunčiamojo etapo kalėjime). Menu 1947 m. rugpjūčio 18-tąją, sekmadienį. Kai Panemunės bažnyčioje žmonės šventė šv. Roko atlaidus, mus, kalinius, pro plačiai atvertus kalėjimo vartus išvarė į geležinkelio stotį. Lydėjo į mus atsukti trikampiai čekistų durtuvai ir liūdni žmonių žvilgsniai, šūksmai "Sudie brangieji!".

Kai pajudėjo ešelonas, vis mąstėme, kokia ateitis mūsų laukia, kur bus kelionės pabaiga. Tada dar neįsivaizdavome viso siaubo, laukiančio šaltoje Sibiro žemėje, stalinistiniuose lageriuose...

Justinas VILČINSKAS

LENKAI ŠIAIS LAIKAIS

Nors lenkai sunkiai nukentėjo Antrojo pasaulinio karo metu, nors vargsta ir dabar, bet vistiek, nerodo jokio didesnio politinio pasikeitimo ta linkme, kurios mes lietuviai, norėtumėm matyti. O norėtumėm matyti lenkus pasikeitusius Vilniaus atžvilgiu. Norėtumėm matyti atsisakant Vilniaus. Siekiant geresnių santykių išvystymo, atsisakymas, kad ir ne formaliu būdu, jau galėjo būti įvykęs. Siekiant taip vadinamo dialogo, lietuviai nieko mažiau ir nebegalėtų pageidauti. Ne svetimo, bet savo pageidaujama.

Atrodo, lenkai tyli, laukdami persilaužimo sovietų-amerikiečių santykių. Niekas neabejoja sovietų smukimu žemyn. Nemaža yra lenkų, tikinčių, kad laikas gerina perspektyvas į Lenkijos ateitį. Popiežiui vis dar aiškai nepalaikant lietuvių teisių į savo sostinę, lenkų viltys didėja, kad taip bus ir ateityje. Tikrumoje lenkų tauta seniai būtų Vilniaus atsisakiusi, nes ji žino, kad tai nėra jų nuosavybė, bet lenkų dvasiškija galvoja kitaip. Ji tebegalvoja Unijos dvasia. Tebesijaučia apaštalaujanti Lietuvai. Tai gal ir paaiškina popiežiaus lyg ir tylų neutralumą. Dievo akyse popiežius nemato didelio skirtumo tarp lietuvių ir lenkų.

Kaip atrodo, su tuo nelabai sutinka net dešiniųjų pažiūrų lietuvių vadovai Amerikoje, kaip tas aiškiai matosi iš "Pasaulio Lietuvio". Vatikano supratimu - bet kokie pakeitimai Vilniaus vyskupijoje lyg ir pripažintų - įteisintų nelegalią sovietų valdžią Lietuvoje. Negalima sakyti, kad to nebūtų. Taip pat negalima sakyti, kad tai neina lenkų naudai. Taigi, arba sovietai arba lenkai. Išeitų, kad ir mums belieka laukti, kaip išsispręs sovietų -amerikiečių reikalai, nes žinome, kad negali neišsispręsti amerikiečių naudai.

Lenkams neatsisakant pretenzijų į Vilnių, mums belieka testi tokią pat politiką, kaip iki šiol: ieškome dialogo su lenkais, bet nemaldaujame jo. To nėra prasmės daryti nujaučiant, kad lenkai su savo dabartine politika vėl nueis senąja kryptimi: į nesantaiką su visais savo kaimynais. Svajojimas apie naują Lenkiją su Rytinėmis ir Vakarinėmis žemėmis, beveik niekuo nesiskiria nuo prieškarinės. Lenkams atrodo, yra svarbiau siekti ekspansijos kaimynų sąskaiton, negu tikros taikos, sugyvenimo, bendradarbiavimo su tais kaimynais. Tai tik tąsa pražūtingos politikos nuo Lietuvos-Lenkijos trečiojo padalinimo 1795 metais.

Kad tikrai lenkai žiūri į pilsudskinę praeitį, parodo, kad ir tūlo jų žurnalisto Paryžiuje kritišką pažiūrą į lietuvių dialogą su lenkais. Jis bematant primena, kad lietuvių tėra tik 3 milijonai, o lenkų virš 40 milijonų! Virš bilijono kiniečių tikrai tokio argumento nenaudotų, mėginant rasti draugišką dialogą. Nenaudotų ypač šiais branduolinės energijos laikais, kuriais vien tik žmogaus jėga galėtų nieko daugiau nebereikšti. Bet lenkai yra lenkai!..

Žinoma, kad vieno kito ne taip politiškai nužiūrinčio lenko pasisakymai negali pakenkti ieškomam dialogui. Geriau žiūrėti tų, kurie galvoja platesniu mastu, ieškodami pavergtųjų vieningumo, sutrumpinimo sovietinių laikų ir taip pat kūrimui tokios ateities, kuri matytų Rytų-Vidurio Europos tautas susijungusias Vakarų Europos pavyzdžiu, be jokios kurios vienos tautos dominavimo. Siekiant ne vienos kurios tautos, bet v i s ų ekonominės, politinės ir net karinės naudos. Ypač tokios, kuri visas apsaugotų n u o R u s i j o s i r V o k i e t i j o s a m ž i n o v e r ž i m o s i jas užkariauti, pavergti ir galų gale, sunaikinti, kaip tą yra įrodę praeities šimtmečiai ir kaip tą dabar dar įrodo sovietiniai rusai.

Vis daugiau pasitaiko pozityviai galvojančių lenkų, kuriems nei Vilnius, nei Lvovas-Lvivas nėra lenkų miestai, kurie svajoja apie ramų ir saugų ateities sugyvenimą su visom kaimyninėm tautom, sėkmingai ginantis nuo pavojų iš Rytų ir Vakarų. Mums lietuviams jau dabar turėtų būti aišku, kad nevedame jokio dialogo su tais, kurie iš anksto neatsisako traukos į Vilnių ir Vilniją.

Apie visa tai kalbėti ir rašyti jokiu būdu nėra per anksti. Visi turime galvoti apie posovietinę Europą, žiūrėti kokios kliūtys lauks mūsų visų ir dabar jau ruošti dirvą jų pašalinimui. Vilčių yra, nes šiaip ar taip, jau daug lenkų pačioje Lenkijoje mato, kur nuvedė prieškarinę Lenkiją nesugyvenimas su kaimyninėm tautom.

S. Šetkus

/.....atkelta iš 1 psl./

kietį, šiek tiek išmanantį apie sovietinės politikos vingius bei miglas?

Reikia čia paminėti ir tuos asmenis, kurie THE GAZETTE laiškų skyriuje atsakinėja į tokius kreivus paistymus. Štai, V. Liudas taikliai atkerta, nurodydamas Maskvos melą apie Pabaltijo įvykius, siūlydamas (antraštėje) paminėti tikrąją Baltijos valstybių nelaimę. Jis rašo: "Jūsų rugpjūčio 27 d. straipsnio antraštė BALTIJOS PROTESTAI GALI IŠŠAUKTI NELAIMĘ: (sako MASKVA) yra klaidinanti. Tikra nelaimė būtų, jeigu Baltijos kraštai neatgautų nepriklausomybės.

Šiandien rusai ima visas prekes ir kiek tiktai gali iš trijų mažųjų respublikų. Prieš 1940 m., kai Baltijos kraštai buvo nepriklausomi, jų ekonomija klestejo ir jie buvo pasiturintys. O nelaimė, apie kurią jūs turėtumėte rašyti yra tai, kad nuo sovietų okupacijos pradžios tų kraštų ekonominis gyvenimas buvo visiškai sunaikintas. Sunaikintas iki tokio laipsnio, kad šiandien nebegalima rasti muilo gabalo, cukrus yra normuojamas ir eilės prie duonos parduotuvių yra kasdieninis reiškinys".

Po šiuo laišku yra paskelbtas ir kitas esto Martin Puhvel'io: Baltic elections were rigged (Baltijos rinkimai buvo sukti). Šiame laiške autorius atitaiso netikslius tvirtinimus apie neva tai Pabaltijo kraštų parlamentų nutarimą atsisakyti savo nepriklausomybių, paaiškindamas kaip tie tariamieji "liaudies deputatai" buvo Maskvos parinkti ir kokia komedija buvo tų "liaudies seimų" iš anksto Kremliaus padiktuotieji "nutarimai".

NKVD KADRŲ SUDARYMAS 1940 m. LIETUVOJE

(Vienos apylinkės vinjetė)

Kai rusai okupavo Lietuvą 1940 m., sėdėjo kalėjime toks siuvėjas Blažys (vardo nežinau) iš Kupiškio miesto.

Vieną naktį kažkas įsilaužė ir pavogė kelis ar kelioliką ritinių audeklo iš žydų drabužių krautuvės Kupiškyje. Kriminalinė policija nustatė, kad tai siuvėjo Blažio darbas, bet Blažys jau buvo išbėgęs iš Kupiškio. Jis pasislėpė Bagdoniškio kaime. Tai buvo netoli Kupiškio miesto didelis rusų kolonistų apgyventas kaimas. Juos čia caro valdžia atveže po 1863 m. sukilimo vieton ištremtųjų į Sibirą.

Naktimis Blažys išmėtydavo ant kelių prokomunistines proklamacijas. Policija irgi surado, kas tas proklamacijas išmėto ir kur Blažys slapstosi. Jį suėmė už plešikavimą ir proklamacijų mėtymą Blažys buvo nuteistas, jeigu neklystu, devynis mėnesius kalėti.

Tuo pačiu laiku sėdėjo kalejime toks Raščinkovas iš Notygalos kaimo, Panemunio vals., Rokiškio apskr. Tai buvo mažas rusų kaimelis, kuriame gyveno Raščinkovas, Kotovas ir Manujilo. Žmonės kalbėjo, kad to kaimo rusai buvo dideli caro šalininkai. Kai po Spalio revoliucijos sužinoję, kad bolševikai sušaudė caro šeimą, jie verkę kaip maži vaikai. Kai rusai okupavo Lietuvą, pasirodė, kad jie visi komunistai. Kaimynas lietuvis paklausė Kotovą: "Jūs ir jūsų tėvai buvote dideli caro gerbėjai ir rėmėjai, kaip jūs dabar komunistai?" Kotovas jam atsakęs: "Žinai, bratka, kokia Rusijoje valdžia, tokie ir mes".

Raščinkovas dirbdavo vasaromis prie melioracijos. Šeštadieniais, kai kurie melioratoriai, gavę algą, traukdavo į smukles. Pasigėrę dažnai susimušdavo. Taip vieną šeštadienį per mušt ynes Raščinkovas užmušė vieną darbininką. Jis buvo apkaltintas ir nuteistas trejus su puse metų kalėjimo.

Kada sovietiniai rusai sudarė savo mados vyriausybę Lietuvoje, ir A. Sniečkus buvo Saugumo departamento viršininku, Blažiui ir Raščinkovui, kaip komunistų partijos nariams, bausmės buvo dovanotos ir abu paleisti.

Netrukus komunistinė valdžia organizavo Lietuvos NKVD - KGB pirmtaką. Blažys buvo paskirtas Rokiškio apsk. NKVD viršininku, o Raščinkovas - vienu iš jo pavaduotojų.

Tai buvo kominist inės valdžios labai gudrus mostas. Ištikimesnių ir labiau atsidavusių rusams valdžia niekur nebūtų radusi. Na, ir abu dirbo, kad kuo daugiau "liaudies priešų" sukištų į kalėjimą ar ištremtų į Sibirą.

Raščinkovo teritorija buvo Pandėlio, Panemunio ir Skapiškio valsčiai. Jis ypač nekentė šaulių. Jam, jeigu esi šaulys, - į kalėjimą ar į Sibirą. Raščinkovas gerai žinojo Panemunio valsčių, tai jis čia suiminėjo žmones ištisus metus. Taip pat jo priežiūroje buvo sudaromi sąrašai išvežamųjų į Sibirą. Be abejo, kiti komunistai pasirašė, nes viskas turėjo eiti pagal jų sudarytus įstatymus.

Išvežimo dieną (birželio 14-15 d.d) Raščinkovas sėdėjo Panemunio valsčiuje ir prižiūrėjo trėmimus. Kai pavarytos pastotės su milicininkais ir enkavedistais atveždavo tremiamas šeimas, Raščinkovas duodavo joms kitų tremiamų šeimų adresus. Sunkvežimiais juos vežė į Rokiškio stotį (beveik 30 km), bet kartais ir arkliais.

Buvo ištremti beveik 525 asmenys, keletas pabėgo. Tai tiek pat, kiek iš visos Biržų apskrities, kur rusai *neturėjo įtakos.*

Per karą sklido gandai, kad Blažys, išmestas desantu, atėjęs į Vilniaus miestą, buvęs pažintas ir suimtas. Bet ar tai tiesa, ar tik gandai, nežinia.

Raščinkovas, grįžęs su rusų kariuomene, ir toliau tęsė lietuvių tautos genocidą iki Stalino mirties.

R. Bulovas

Jonas Strielkūnas

NETEISYBĖ

Keikiasi dangus per naktį, rūsčiai svaidosi perkūnais.
Užsikloji sunkią galvą, bet užmigti negali.
Žeidžia medžių baikščios šnekos, žeidžia žemės
nuolankumas:
Šitiek smūgių - ir nė balso, kad gyvi, jog dar žali.

Suprantu: svarbiau išlikti, nors aplaužytiems, nors
metams,
Kol kiti ateis pakviesti, - kad pakaktų atžalų.
Bet skaudu, kad aklas vėjas, tamsią naktį pasimetęs,
Lyg beprotis daužo galvas tūkstantmečių ąžuolų.

1967.VIII.30

SEKMA DIENA

Nesitikėjau... Baltas laivas
Iš jūrių marių - į mane.
Sekma diena. Matyt jau laikas -
Iškils paskendusi skrynia.

Pilka būtis, alsi tikrovė
Nubyra skeldinčiais lukštais,
Ir brolis tas, kurį nušovė,
Naujuoju Žilvinu ateis.

Linksmai suoš beržai ir uosiai,
Ir eglės grįš lankyt savų.
O, kaip jūs, drebulės, raudosit,
Išdavę priesakus tėvų...

Septintas rytmetys. Jau laikas!
Ir varpas vėl galingai gaus.
O netikėjau... Baltas laivas -
Į mano langą - iš dangaus.

1968.XI.28.

"SIETYNAS", Nr.VI

APIE TĖVĄ, KURIO NIEKADA NEREGĖJAU

Tiek metų, kad net šnabždesiu neišsiduotum, šiandien labai sunku prabilti...

Prieš pat karą, 1941-jų birželio 14-tąją pajudėję pirmieji tremtinių gyvuliniai ešelonai išvežė iš Alytaus ir mano tėvą, mokytoją, tremtinių sąraše pažymėtą Nr. 370 - Algirdą Škėmą. O aš tądien savo pirmuoju riksmu pasveikinau pasaulį. Alytaus ligoninės personalas sugebėjo paslėpti mano mamą, kurios irgi buvo atėję "paimti". Taip gerų žmonių padedami, mes su mama ir dvi vyresnės seserys išlikome. Iš Alytaus, žinoma, išvykom.

Birželio 14-toji visam gyvenimui liko GEDULO diena. Tėvas, išvežtas nežinoma kryptimi, nebegrįžo, nesulaukėm jokios žinios. Net neaišku, ar jis sužinojo, jog aš gimiau.

Birželio 14-toji - mano Vilties diena. Ilgai laukiau ir tikėjausi, kad kada nors tėvas sugrįš. Man skaudžiai jo trūko, kaip kiekvienam berniukui, augančiam be vyriškos tėvo rankos, jo rūpesčio ir supratimo.

Žinojau, kad tėvas jaunystėje sportavo. Yra nuotraukų, apdovanojimų. 1923 m. A. Škėma žaidė futbolą LFLS komandoje. Knygoje "Lietuvos boksas" (1971 m.) aptikau, kad 1926-taisiais A. Škėma tapo Lietuvos bokso čempionu. Jis mokėsi Čekoslovakijoje, Kaune baigė karininkų mokyklą. Tėvas buvo Stepono Dariaus žmonos, Jaunutės Škėmaitės-Darienės, brolis, geras Dariaus draugas.

Mūsų šeimai birželio 14-toji bus dvigubos Vilites diena, nes ir dabar, praėjus daugeliui metų, nepraradau vilties surasti tiesą apie tėvo žuvimą. Juk negali būti, kad niekas nežinotų apie Algirdą Škėmą, jo likimą...

Algirdas ŠKĖMA

("Kauno Tiesa" Nr. 138)

AR TIKRAI MASINIAI MIRĖ VOKIEČIŲ BELAISVIAI ALIJANTŲ STOVYKLOSE ?

Keliant į paviršių įvairius nuslėptus nusikaltimus, siurprizu pasirodo neseniai išleista knyga "OTHER LOSSES" - "KITI NUOSTOLIAI", parašyta James Bacque. Tai apklausinėjimų daviniai apie masiniai mirusius vokiečių karo belaisvius, pakliuvusius į prancūzų ir amerikiečių rankas, pasibaigus II-jam Pasauliniam karui.

Turbūt pirmą kartą iš viso detaliai pasakojama, kaip žuvo apytikriai apie milijonas vokiečių karių. Jie buvo karo belaisviai- DEF kategorijos/ "disarmed enemy *forces/ - kurie pasidavė karui pasibaigus, tačiau žuvo* nuo nedamaitinimo ir ligų, nes nebuvo pakankamų pastogių nė medicininės priežiūros.

Tikras siurprizas yra tai, kad šiuos faktus atidengia pašalinis /priešingai Holokausto pergyvenimams/, o nė vienas tų, kurie buvo tiesioginiai paliesti įvykių - išlikusieji, šeimų nariai ar ir patys bendrataučiai.

Kaip tik dėl to ši sensacinga istorija kelia abejones, nors atrodo, pagrįsta labai nuodugniais, plačios apimties tyrinėjimais.

Autorius pareiškia, kad vokiečiai nepasinaudojo progomis (būdami apkaltinti daugybe karo nusikaltimų) atidengti kriminalą viešumai, kurį esą įvykdė "švarios, kaip švilpukai" alijantų pajėgos todėl, kad nenorėjo duoti progos pasireikšti užsilikusiems pogrindyje arba atgyjantiems naciams. Toks argumentas nieko neįtikina. Tokia priežastis gal būtų galėjusi prilaikyti istorikus ar politikus, bet ne kiekvieną masinių aukų šeimų narį. Vis dėl to, žuvo 1 milijonas.

Buvo kai kurių nuorodų, kad su tais belaisviais kažkas vyko ne taip, kaip turėjo būti, įskaitant raportus, kurie susivėlė Alijantų administraciniame aparate, bet niekada nebuvo stengiamasi tikrai sužinoti teisybę, o tuo labiau kelti ją į viešumą.

Anot britų autoriaus James Bacque, tie, kurie mirė stovyklose nuo maisto trūkumo ir ligų, buvo paprastai atžymėti , kaip "other losses" (iš čia ir šios knygos pavadinimas), ir taip palikta.

Nors skaitytojas ir abejoja, tačiau, toliau beskaitant šią knygą, vis susiduriama su daugiau įrodymu,, kad tokie dalykai, kaip aprašo J. Bacque, tikrai galėjo vykti.

Pabaigus knygą, lieka du klausimai: ar visa tai buvo daroma tyčia? Ar autoriaus patiekiamas žuvusiųjų skaičius yra tikras ?

Į pirmąjį klausimą autorius atsako patvirtindamas, kad taip. Už blogą belaisvių traktavimą JAV stovyklose jis laiko besąlyginiai atsakingu gen. Dwight A. Eisenhower'į, nes jis buvo Vyriausiojo Štabo, Alijantų siunčiamųjų pajėgų viršininku ir komanduojančiu generolu JAV pajėgoms Europoje. *Už mirtis Prancūzijos* stovyklose autorius kaltina gen. Charles de Gaulle, Laisvosios Prancūzijos tuometinį lyderį.

Tikslų skaičių aukų buvo sunkiau nustatyti. J. Bacque apskaičiavimu -"apie 750.000 amerikiečių stovyklose ir tikriausiai 250.000 prancūzų stovyklose...iš 4 milijonų sulaikytų vokiečių karo belaisvių".

Šitas mirtingumas pasireiškė apie 25% gausumu ir 1½ metų laikotarpyje, nuo karo pabaigos iki 1946 m., kai didžiulė belaisvių masė buvo paleista ir maždaug atitinka detaliom J. Bacque statistikoms.

Atkreipus dėmesį, kad tai buvo jauni ir vidutinio amžiaus vyrai, vieno iš keturių mirtis per tokį trumpą laikotarpį reiškia planuotą nesirūpinimą ir nedavimą elementariausių gyvenimo sąlygų. Šių belaisvių mirtingumas yra nepalyginamai didesnis, negu britų ar kanadiečių stovyklose. Čia belaisviai nebuvo lepinami, bet jie buvo tinkamai apgyvendinti ir aprengti, maitinami paprastu, bet pakankamu maistu ir jei reikalas, buvo suteikiama medicininė priežiūra.

Kai laimingu būdu vienas vokiečių grandinis buvo perkeltas iš JAV belaisvių stovyklos į britų zoną, pasakęs: "Su "tomiais" (britais) atsirado ir tvarka. Skirtumas kaip dienos ir nakties. Jie išgelbėjo mano gyvybę".

"KITI NUOSTOLIAI" yra įdomi knyga, bet anot kritiko John Gellner, perkrauta statistikomis ir nelengva skaityti. Būtų verta iš lėto skaityti ir gal būt, pasižymėti pastabas jau vien dėl to, kad tai padėtų skaitytojui suprasti ir apspręsti - neišvengiamas išvadas. Knyga sukels triukšmo, be jokios abejonės. Amerikiečiai nepriims pasyviai Dwight Eisenhower'io apkaltinimo. *Herojus, buvęs* prezidentas apkaltinamas, kad įvedė tokį atsinešimą - jei iš viso toks buvo -priešingą žmogiškumui, kaip Hitlerio ar Stalino. Bus aštri reakcija iš Vokietijos taip pat.

/ O gal ši knyga parašyta, kad bent kiek aptemdytų kylančių į paviršių Sovietų nusikaltimų baisumą ir reikšmę??? Red./. /Vertė B.N./

GALIMA ĮSIGYTI ISTORINIŲ LIETUVOS ŽEMELAPIŲ

Originalių žemėlapių atspaudai su aiškinimais, didelio formato:

1. 1595 m. Litvania, G. Mercator. Aiškinimai lietuviškai.

2. 1605 m. Lietuvių-Švedų kautynės. Aiškinimai lotyniškai ir lietuviškai.

3. 1656 m.kovo 25 d.lietuvių-švedų kautynės prie Sandomiro. Lotyniškai ir lietuviškai.

4. 1656 m. spalio 12 d. lietuvių-švedų kautynės prie Pilypavo. Lotyniškai ir lietuviškai.

5. 1749 m. Lithuania, I.Neprecki. Lotyniškai ir lietuviškai.

6. Siektinos Nepriklausomos Lietuvos žemėlapis, **1982 m.**Aiškinimai knygoje "Tikroji Lietuva", 1983 m.

7. Lietuviškų genčių gyvenami plotai apie II a. Pagal C. Ptolomėjaus žemėlapį. Aiškinimai graikiškai ir lietuviškai.

Kiekvieno žemėlapio kaina $12. Kreiptis į "Draugo" administraciją **4545 W.63 St., Chicago, IL. 60629, USA.** *Į ją kreiptis,* norint įsigyti knygą "Tikroji Lietuva", Lietuvos miestų herbų seriją iš 14 herbų. Užsakant pinigų ar čekių nesiųsti, kol "Draugas" atsiųs sąskaitą.

1989. IX. 14

Mūsų tikslas parduoti pigiau, negu kitos krautuvės.

Importo - eksporto bendrovė ENCHANTĖ INC. malonia praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietinės sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių VILNIUJE. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų *dalių su vienerių metų* garantija.

Skyriui vadovauja **Vidimantas Kėkštas,** VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

Taip pat savo krautuvėje turime:

SONY, PANASONIC, HITACHI, SHARP, PHILLIPS, FISHER, AKAI, SANSUI, TOSHIBA, FUSI, NEC, GRUNDIG, SIEMENS, SANYO, J.V.C., I.T.T.

Will this equipment work if I move away from Canada?

U.S.S.R.

EUROPE

110/220 VOLTS

AFRICA

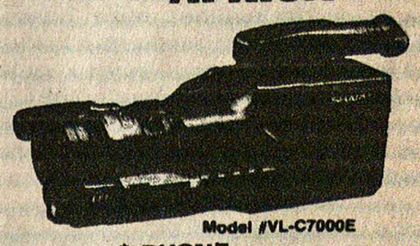

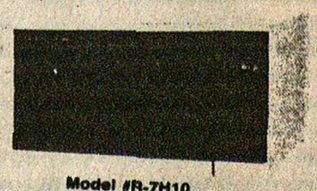

SHARP PRODCUTS FOR SHARP MINDS!

It does if you buy from us !!!

ENCHANTE IMPORTERS / EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • T/V • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St W.
(Just west of Keele St.)
769-0631

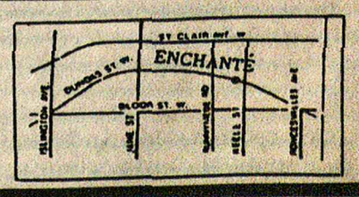

KULTŪRINIS PUSLAPIS

"Baltaragio Malūno" Žirgas. Gobelenas.

ir

Istorija Nr. 1
Šilkografija.

Dail. Zinaida Dargienė

AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE

/ tęsinys /

Ojaras MEDNIS

Iš skyriaus "TRYS SĄSIUVINIAI"

Jis - pienas - mums buvo kaip tik pačiu laiku (sušilom užgeltas kojas). Mokyklą kūreno prastai. Malkų užteko, bet jų reikėjo važiuoti į mišką. Ir miškas buvo čia pat, už dviejų, trijų kilometrų nuo sodžiaus, bet... įgimtas nacionalinis vangumas darė savo. Kaip sakoma, jau vilkas kieme, o šunis dar tik lakina. Ir ėmė malkas iš... kapinių. Tiesiog - degino kryžius. Dalis sodiečių, ypač tų, kurių šeimose neliko vyrų (jie kariavo fronte), pamažu sukūreno ir tvartelius, kuriuose ligi tol laikė gyvulius. Irgi dėl to, kad nebuvo darbo rankų, kurios laiku būtų parūpinusios pašaro žiemai. Gyvulius, paukščius išskerdę, paliko mažus vaikus be pieno, kiaušinių, vilnos, iš kurios čia veliamas vienintelis žiemos apavas - veltiniai.

VASARIO PRADŽIOJE sužinojom adresą, kuriuo esą išsiųsti mūsų tėvai ir kiti vyrai. Laišką pasiunčiau iškart, bet atsakymo nebuvo. Laikas slinko kankinamai lėtai ir darė savo darbą: atšiauri žiema, drabužių, apavo ir maisto trūkumas prišaukė daugybę ligų. Kambaryje buvo šalta nes miške prikapotų žalio beržo pagalių niekaip negalėjai įkurti. Ką nors šilta pasitaisyti pavykdavo tiktai apie vidurnaktį, kai malkos pagaliau užsiimdavo. Ir kokia laimė tada žiūrėti į pradedančią kūrentis krosnį ir jausti, kaip pro atdaras dureles šiluma glosto veidą! "Laimė!" - aš tyliai pakartoju ir pagalvoju: "Kokia įvairiopa ji gali būti! Milžiniška kaip galvojimas apie gyvenimą ji gali būti! Milžiniška kaip galvojimas apie gyvenimą ir mažutytė kaip duonos kriaukšlelė, kaip spingsulės mirksenimas. Koks reliatyvus gyvenimas ir visa kita! Ar iš tiesų tatai kada nors užsimirš?.. Šviesiausa ir skaudžiausia, kas tik gyva mumyse, be ko nė žmonės nesam, yra vaikystės prisiminimai".

Kiekvieną mėnesį į sodžių atvažiuoja NKVD atstovai. Jie sergsti, kad nė vienas iš mūsų nepradingtų. Vis sako esą nuspręsta, kad mes čionai nutremti dvidešimčiai metų. O kad su tokia mintim nesusitaikom, ji tik įvaro į visišką nevilti.

VASARIO 20-ąją, eidamas į mokyklą, įkritau į tokį seną išdžiūvusį šulinį. Viskas baigėsi laimingai - išsikepurnojau. Mūsų buveinėj pūga išvertė kiemo vartus, įsilaužė ir į tvartelį, ten vienintelę šeimininkės karvę užpustė ligi papilvės. Karvę įvedė į kambarį. Šitaip iš paprastimo daro daugelyje namų, kai gyvuliams nebūna priruošta pakratų, ir stogas virš galvos visai netvirtas. Gyvuliai tada peržiemoja trobų priemenėse ir gyvenamuosiuose kambariuose.

Mokykloje kievienam vaikui duoda davinį - 200 g. duonos. Ją dalijames su mama. Niekas neįstengia savo dalies ilgai išlaikyti, suvalgo tuojau pat. Tarkuojame bulves. Į jas mama įmaišo saują miltų ir tada kepa ant skardinės krosnelės tokį paplotėlį. Seseriai smarkiai sutinusios tonzilės, bet į sodžiaus felčerį bergždžia kreiptis. Vaistų nėra. Aišku, kad nėra tik mums - nutremtiesiems.

KOVO 6-oji. Mama išėjo 13 km. į tolesnį sodžių. Mainams į duoną paėmė mūsų paskutinius apatinius marškinius. Grįžusi jinai pasakojo, kokius iškentusi pažeminimus. Iš vienos trobos kojos spyriu išmesta lauk, kitoje troboje berniūkštis spjovęs į veidą. Bet pasiaukojama meilė vaikams padėjo perkęsti visa. Per vargus negalus mama vis dėlto tiek prisiduoneliavo, kad užteks mažiausiai trim, keturiom dienoms.

KOVO 11-oji. Nebeištvėrę nuolatinių skandalų, rietenų ir vagysčių mūsų šeimininkės šeimoje, perėjome gyventi į kitus namus. Ten mums paskyrė atskirą kampelį, o svarbiausia - šių namų šeimininkė, pavarde Rudenko, buvo visiškai kitas žmogus. Greitai radome bendrą kalbą. Gyventi pasidarė lyg šviesiau.

Saulės pusėj nuo stogo jau nulaša po kokį lašiuką. Artėja pirmasis tremties pavasaris. Pasklido nuogirdos, jog fronte abi kariaujančios pusės sudariusios paliaubas. Į sodžių pradėjo grįžti frontininkai. Be rankų, be kojų.

Duonos ir vėl nėra. Artėja pravoslavų Velykos. Jos žadina dideles viltis. Piešiu sveikinimo atvirukus su kiškiais, kiaušiniais, viščiukais ir kitokiais tai progai tinkamais daiktais. Liūdnai seku, kaip vis trumpesnis darosi raudono pieštuko galiukas. Ką darysiu kitąkart?

Švenčių belaukiant, praeina dvi savaitės. Maitinamės iš šeimininkės gautais griežčiais; į juos mama įberia po saują kviečių grūdų. Gerai, kad kol kas nepristingame druskos.

BALANDŽIO 5-oji. Rusų Velykos. Ūmus Sibire pavasaris jau vynioja baltą žiemos apklotą - tatai teikia įkvėpimo tolesnei kovai už egzistenciją ir gaivina tikėjimą pergale. (Kad tik būtų duonos, duonos, duonos!) Mūsų gerroji šeimininkė pirmoji mus pasveikino ir padovanojo po kiaušinį. Suvalgėme ir abudu su seseria išsirengėme į savo šventąją kelionę, ėjom nuo vieno kaimyno prie kito. Rusų papročiu reikėjo sakyti: "Kristus prisikėle". Buvo atsakoma, ...Voistinu voskres!" Tada atėjusysis būdavo pavaišinamas. Elgetoms, tokiems kaip mes, dar įdeda maisto produktų. Taip darėm ir mes. Per šitokią šventę nė vienas nebūna pagintas "nuo Viešpaties stalo". Atsidėkodami mes paliekame savo darbo atvirukų, nors ir nupieštų ant mokyklinių sąsiuvinių lapų. Vakare parsiradome pas motiną sunkiai nešdami. Mūsų akys spindėjo iš džiaugsmo. Buvome neapsakomai laimingi, kad šiuokart ir mes šio to parnešėme savo motinai. Gavinys atrodė įspūdingas: 13 kiaušinių, du kvietinių miltų raguoliai (forma jie priminė riestainius), pyragai su kopustų ar bulvių košės įdaru ir net keturi sklindžiai. Taupiai verčiantis, net pasimėgaujant duonos gardumu, buvo galima ištekti bent jau aštuonetą dienų.

Pagal tradiciją antrąją Velykų dieną dera aplankyti savo mirusiuosius. Kapinėse tada atliekamos įvairios apeigos. Čia pat valgo košę su mėsa, geria, dainuoja ir linksminasi. Nuo kapų kauburėlių ritinėja margučius. Baigdami dalį palieka mirusiesiems... Sutemus daugelis drąsuolių papildo savo maisto korteles tai koše, tai raugintais kopūstais, o svarbiausia - duona. Ir man nuo to laiko negyvėliai nebekelia baimės...

BALANDŽIO 10-ąją visus be išimties sušaukė į kolūkio kontorą, čia grasindami turto konfiskacija, valdžios atstovai pareikalavo mokėti mokestį fronto reikmėms. Mūsų šeimininkę privertė sumokėti 1050 rublių. Vargšelė turėjo skirtis su telyčia.

Iš mūsų šeimos tebuvo įmanoma atimti gyvastį. Mama tenai taip susikrimto, kad vėl krito ant grindų nuo epilepsijos priepuolio. (Tremiant buvo pažadėta už Latvijoje paliktą turtą sumokėti kompensaciją pinigais).

BALANDŽIO 13-oji. Seseriai sueina dešimt metų. Mama šiai progai buvo išlaikiusi vieną sklindį, o šeimininkė pavaišino stikline pieno.

BALANDŽIO 19-ąją iš Rešotų vyrų įkalinimo stovyklos atėjo pirmasis oficialus mirties pranešimas. Miręs Hartmanis, tėvo draugas ir bendradarbis. Hartmannis buvo vienas iš tų vyrų, kurių iš paskubos nesuspėjo atskirti nuo šeimos Tuorniakalnio stotyje. Jį išvežė iš šito sodžiaus pernai rudenį. Vyras neištvėrė, nors žmona jam ir siuntinėjo maisto siuntinukus. Išvada: stovyklos sąlygos matyt, dar baisesnės ir apsiėjimas su kaliniais - dar nuožmesnis.

Sniegas nutirpo, pražydo gailiai, taigoje pradėjo švilpiniuoti burundukai. Prasidėjo pavasaris, bet visiškai nesinorėjo džiaugtis, o tik karčiai ir nesulaikomai raudoti. Gimtinės pavasaris buvo niekuo nepalyginamas. Audrų išlaužytų, įkloniuos vandenų paplautų medžių priversta Kano upė plūdo tūžmingai šiokšdama, graužėsi per sengirę ir nuogas laukų platybes. Nešamí medžiai išrodė lyg žali gedulo laivai. Ir mirtis mus užsispyrusiai persekiojo, dėbsojo į mus iš visų pusių.

GEGUŽĖS PRADŽIOJE kolūkyje prasidėjo pavasariniai lauko darbai. Mudu su motina pasisiūlėme dirbti, nes tik tada galima tikėtis palyginti reguliaraus duonos davinio ir kokio šilto viralo, kurį duoda kolūkio brigadose kartą per dieną. Sesę paglobojo mūsų šeimininkė. Mane įrašė į laukininkystės brigadą.

/ bus daugiau /

Atsiųsta Paminėti:

LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE

LITHUANIAN CUSTOMS AND TRADITIONS.

. Danutė Brazytė - Bindokienė. 1989, Chicago, Illinois, USA. 364 psl. Išleido PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ. Tekstą į anglų kalbą vertė Vita Matusaitis. Meninis apipavidalinimas Petro Aleksos. Nuotraukos Jono Tamulaičio. Kataloguota Library of Congress nr.88-81944.

Ši knyga, bene pirmoji, yra tikrai skirta šiame kontinente augančiajai lietuvių kartai, kuriai jau sunkiau skaityti ar suprasti spausdintą žodį lietuvių kalba: visas kompaktiškų žinių tekstas yra atspausdintas ir anglų kalba. Labai parankiai - nes kairėje puslapio pusėje angliškai, dešinėje lietuviškai. Tad ir nesuprantant kokio žodžio lietuviškai, lengva žvilgterėti kairėn ir susirasti atitikmenį. Knygos apimtis plati, nors ir labai kompaktiška. Autorė apie ją pasisako taip:

"Jaunesniųjų kartų lietuviai, ypač išsklidę toliau nuo didesnių lietuvybės centrų, pradeda susidurti su lietuviškų papročių ir tradicijų pažinimo stoka. Ateityje ši problema dar paaštrės, pamažu retėjant vyresniosios kartos išeiviams, gimusiems ir augusiems Lietuvoje, kuriems lietuviški papročiai bei tradicijos dar sudarė naturalią kasdienybės dalį.

Daugumas jaunesniųjų tebenori puoselėti lietuviškas tradicijas savo šeimoje, nori parodyti jas svetimtaučiams, bet ne visiems reikiama medžiaga lengvai prieinama, o pasiklausti - kas būdinga lietuviams, kas ne - galbūt nėra ko.

Lietuvių Papročiai ir Tradicijos Išeivijoje yra tartum praktiškas vadovėlis, kuriame galima rasti ir pasinaudoti įvairių papročių-tradicijų aprašymu. Kadangi knygą leidžiame ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba (vėliau taip pat numatoma išleisti lietuvių-ispanų kalba), ja galės laisvai naudotis ir tie, kurie silpniau kalba (arba ir visai nemoka) lietuviškai. Tuo pačiu noriu padėkoti Vitai Matusaitienei, vertusiai knygos tekstą į anglų kalbą.

Knygos turinys skirstomas į keturis pagrindinius skyrius. Pirmajame, pavadintame "Kai kurie lietuvių kultūros bruožai", trumpai supažindinama su lietuvių pasaulėjauta, pažiūromis į svarbias ir nelabai svarbias gyvenimo apraiškas, o taip pat pažvelgiama į priežastis, vertusias juos palikti savo kilmės kraštą Lietuvą, pasklisti išeiviais visuose pasaulio kraštuose.

Antrąjį skyrių sudaro "Tautinės Šventės". Jame rasime penkias, lietuvių tautai brangias, tautines šventes, pateikiant taip pat istorinės medžiagos, kuri nušviečia švenčių reikšmę ir svarbą.

Trečioji dalis skiriama kalendorinėms šventėms, kuriose ypač gausu lietuviškų papročių. Pritaikant senuosius papročius esamoms sąlygoms, stengtasi, kad medžiaga būtų kuo gausesnė, o norintiems ja pasinaudoti, nereikėtų ieškoti papildomų šaltinių. Dėl to, pavyzdžiui, prie Kūčių pateikiame būdingesnių valgių ir gėrimų receptus, nurodoma, kaip pasigaminti lietuviškus šiaudinukus eglutei papuošti; Velykų papročiuose paaiškinama, kaip nusimarginti lietuviškus margučius; Užgavėnių aprašyme kalbama apie įdomesnių kaukių pasigaminimą ir pan.

Ketvirtasis skyrius pavadintas "Šeimos Šventės". Tai lietuviškų vestuvių, krikštynų, laidotuvių bei kitų švenčių papročiai ir tradicijos. Šalia papročių rasime būdingų švenčių dainų ir giesmių su gaidomis, kad skaitytojai galėtų jomis pasinaudoti įvairiomis progomis. Esu labai dėkinga Kaziui Skaisgiriui, padėjusiam kruopščiu darbu bei patarimu, renkant reikiamas dainas ir giesmes šiai knygai.

Knygos meniniu apipavidalinimu nuoširdžiai rūpinosi dail. Petras Aleksa. Jam tariu draugišką ačiū. Taip pat dėkui fotografui Jonui Tamulaičiui už nuotraukas.

Didelė padėka priklauso mano mamai, Julijai Brazienei (šiuo metu jau sulaukusiai 88 metų amžiaus), kuri pirmoji savo gausiais pasakojimais "apie senuosius laikus - kai ji maža, kai jauna buvo...", įkvėpė meilę lietuviškiems papročiams, liaudies kūrybai ir gimtajam kraštui Lietuvai. Ji taip pat užpildė ne vieną spragą, atsiradusią papročių aprašyme, kuomet negalėjau medžiagos sumedžioti kituose šaltiniuose.

Ypatingus padėkos žodžius tariu Česlovui Grincevičiui, Broniui Kvikliui ir Vyteniui Statkui, kurių nuoširdžia pagalba gausiai pasinaudojau, kaupdama medžiagą šiai knygai.

Ačiū knygos leidėjai - Pasaulio Lietuvių Benruomenei, ypač Birutei Jasaitienei ir dr. Tomui Remeikiui.

Tikiu, kad knyga **"Lietuvių Papročiai ir Tradicijos Išeivijoje"** bus naudinga tiems, kuriems ji skiriama: lietuviams išeiviams, tebeeinantiems lietuviškumo keliu, tebekreipiantiems akis ir mintis į savo kilmės kraštą - Lietuvą."

P.S. Vieno skyriaus pavadinimas - Liūdesio Diena, bent Kanadoje, vadinama Birželinių Trėmimų Diena, arba Sibirinių Trėmimų Diena. Šalia paminėtųjų knygų apie partizanus, būtina paminėti Juozo Daumanto - Lukšos, vieno pačių žymiausiųjų laisvės kovotojų-partizano, taip pat išamią studiją apie partizanines kovas - dr.Kęstučio Griniaus. Margučių, tautinių drabužių, šiaudinukų, kad ir po keleta iliustracijų - labai gerai, kad atliktos, - tačiau norėtųsi pamatyti ir keletą verbų, nes apie jas irgi kalbama. Mažiau pavykusios tautinių lėlių iliustracijos-nuotraukos, nes jų apranga jau labai suprastinta. Tuo tarpu žinome, kad autentiškais, puikiais drabužiais yra aprengtos Lietuvių Tautodailės Instituto arba "Vaivorykštės" Grupės Montrealyje lietuviškos lėlės. iš kur labai lengvai galima gauti gerų nuotraukų.

Ši knyga dėl daugelio priežasčių yra labai vertinga ir naudinga. Sveikintina, kad galų gale tokia išleista ir reikia tikėtis, bus paskleista per visas mūsų mokyklas ir Lituanistikos Kursus, per šeimas, kuriose yra jaunuolių. O ji tiktų ir kitakalbiui pažįstamui padovanoti kokia nors proga.

b.

"DIRVOS" NOVELIŲ KONKURSĄ LAIMĖJO

ANTANAS DUNDZILA

Šių metų "Dirvos" novelių konkurso komisija buvo sudaryta iš raš. Marijos Tūbelytės- Kuhlmanienės - pirmininkės, Birutės Skučaitės-Sidzikauskienės ir buvusio "Kario" redaktoriaus Zigmo Raulinaičio.

Konkursui buvo pasiųsta 12 novelių. Vienbalsiai nutarta premijuoti slapyvardžiu # 22102 pasirašytą novelę **"KRIŠTOLAS IR KNYGOS".**

Atidarius vokelį paaiškėjo, kad autorius yra **ANTANAS DUNDZILA**, gyv. McLean, Va., USA.

Premijos dydis - $ 700. Premijos mecenatas - nuo pat novelės konkurso įsteigimo yra a.a.Simas Kašelionis, kuris testamente įrašė, kad premijos ir toliau būtų išmokamos iš jo palikimo.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NEGALI
Dr. C. Valančius

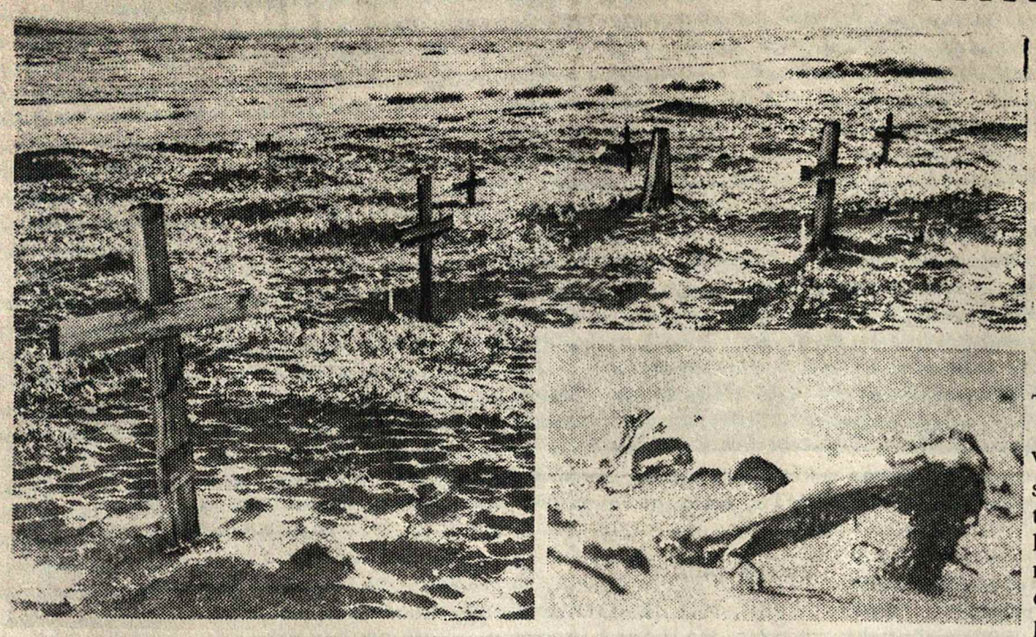

Laptevų jūros pakrantėje....

Nuotr. Raimondo Urbakavičiaus.

KAI KAS DAR NESUPRANTA DEMOKRATIŠKŲ TEISIŲ – VISUOMENĖS VALIOS

Nuo liepos mėn. 6 d. iki liepos mėn.7 d. 12 val. iš DRUSKININKŲ kurorto neišvažiavo né viena mašina. Streikavo auto įmonės kolektyvas, nerasdamas kitos išeities, kai respublikinė Kurortų Valdymo Taryba nuo kovo mėn. pradėjo trukdyti organizuoti įmonės direktoriaus rinkimus. Jiems vis dėl to įvykus, naujo direktoriaus patvirtinimą vilkino.

Rinkimuose iš 150 kolektyvo narių dalyvavo 116. Už naują direktorių Gintautą Pačkų pasisakė 83 žmonės, 27 pageidavo, kad Sigitas Grinkevičius būtų paliktas šioms pareigoms, 6 susilaikė.

Oficialiai patvirtinus naujojo direktoriaus paskyrimą, streikas buvo baigtas

JAUNIMAS IEŠKO TEISINGUMO IŠ KARIUOMENĖS VADOVYBĖS

Rugpjūčio mėn. 12 d. VILNIUJE, Katedros Aikštėje buvo susirinkę jaunuoliai, kurie gavo šaukimus stoti į Sovietų kariuomenę.

Ypač po paskelbtų nežmoniško pabaltiečių karinę tarnybą atliekančių jaunuolių traktavimo, visi susirinkę protestavo prieš tuos šaukimus. Pagal tarptautinius įstatymus, okupacinė valdžia neturi teisės žmonių šaukti į savo kariuomenės tarnybą.

Atsinešę šiuos šaukimus sudėjo juos ir pasiuntė Sovietų Sąjungos kariuomenės vadui.

ČERNOBYLIO PASEKMĖS NESIBAIGIA

Reuterio žinių agentūra praneša, kad Sovietų vyriausybė įspėja Leningrado gyventojus negrybauti, nes radioaktyvumas po Černobylio katastrofos tebėra pavojingas.

Grybai sugeria radioaktyvią cesium izotopų medžiagą ir palaiko ją ilgiau negu trejetą metų. Leningrado laikraščiai paskelbė žemėlapį, apibrėždami juoda linija 30 mylių zoną, pradedant apie 6 mylias nuo ESTIJOS sienos iki pat SUOMIJOS įlankos, kur radiacijos laipsnis yra 2 ar 3 kartus didesnis, negu normaliai yra leista.

NUO 1926 m.P.E.N.KLUBO NARIAIS BUVO IR LIETUVOS RAŠYTOJAI

R. Šalčiūtė-Savickienė yra išsaugojusi savo tėvo **Mato Šalčiaus** archyvą.

Jis buvo P.E.N. Klubo Lietuvos skyriaus sekretorium. Tarpe kitų dokumentų yra ir leidinys, kuriame sužymėti Lietuvos skyriaus nariai: Vaižgantas, M. Biržiška, M. Šalčius, A. Žukauskas -Vienuolis, A.Smetona, J. Tysliava ir kt., iš viso - 40 narių. M. Šalčius buvo dalyvavęs Klubo suvažiavime Berlyne 1926 m., kartu su F. Kirša. Klubo centrai buvo New Yorke, San Francisco, Buenos Aires, Vienoje, Prahoje Londone, Paryžiuje ir kituose miestuose, jų tarpe ir K a u n e. M. Šalčius savo pareigas buvo perdavęs raš. Vincui Mykolaičiui-Putinui.

M. Šalčius mirė Bolivijoje 1940 m.gegužės mėn. 27 d.,Gvajaramerino miestelyje.

Jo duktė prašo Bolivijos lietuvius surasti jo kapą, o taip pat visus, prisimenančius jį, turinčius fotografijų ar laiškų, parašyti jo dukrai Ramintai Šalčiūtei-Savickienei 233016, Kaunas, Biliūno alėja 13-9.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Muzikos meno,mokslo ir kritikos leidinys, kaip rašoma, dėl materialinių kliūčių, pasirodys kol kas nereguliariai, bet vėliau numatoma išleisti 4 numerius per metus.

Paskutinysis muzikinės srities žurnalas "MUZIKOS BARAI" išėjo 1940-tųjų metų birželio mėnesį. Iki dabar dar vis veikė karo ir pokario tragiški sukrėtimai, kurie buvo atėmę gerą dalį muzikos žurnalistų entuziazmo.

Tad - reikia sveikinti I-ąjį numerį.

VLADIMIRO KALĖJIMO KAPINĖSE PALAIDOTIEJI LIETUVIAI

Kol kas iš tos vietos, kur buvo laidojami Vladimiro kalėjimo kaliniai, pavyko parvežti tiktai saują žemės, o ten tarpe Lietuvai brangių ir įžymių žmonių, buvo palaidotas ir Vilniaus arkivyskupijos darbuotojas arkivyskupas Mečislovas Reinys.

Dvasiškija ruošiasi Vladimiro kalėjimo kapinėse jam pastatyti paminklą, tačiau buvusieji šiame kalėjime ir išlikę gyvi, primena ir pageidauja, kad daug geriau būtų pastatyti paminklą, kuriame būtų įrašytos visų žuvusių lietuvių pavardės.

Todėl žinančius apie juos, prašo pranešti mirusio ten kalinio vardą, pavardę, jei žinoma, gimimo vietą, datą ir mirties datą.

Žinias siųsti Aldonai Kudžmaitei, 232049 Vilnius Architektų gt. 182-10.

KRENTI VEIDRODŽIAI

Raeside, Victoria Times-Colonist

MAČIAU SPROGDINANT KAUNO ŽALIĄJĮ TILTĄ

Tą birželio šeštadienį, prieš pat rusų-vokiečių karą, aš grįžau vėlai vakare , išvargęs. Buvome išmanevravę iš vienos stoties į kitą, iki pat Vilniaus, Ir atgal. Vienoje stotyje prikabindavome keletą vagonų, tai kitoje - atkabindavome.

- Plati mūsų "Tėvynė",- neva rimtai, neva juokais sakydavo mano viršininkas, prekinių vagonų ešalono mašinistas. O man, kaip jo padėjėjui, reikėdavo pritarti.

Visur buvo jaučiama kažkokia įtampa, visur skubotumas ir nervuotumas.

- Oras pakvipo paraku, - kai kas iš tarnautojų prasitardavo, bet ir tuojau pat nutildavo, nes jau buvo išmokęs, kad ir sienos turi ausis...

Grįžęs į savo mieląją Aukštąją Fredą, vos tik įėjęs į savo kambarį, tuojau kritau į lovą. Dar kurį laiką girdėjau pro atvirą langą šimtabalsės lakštutės trilenimą. Gal niekur kitur Lietuvoje nebuvo tiek daug ir tokių balsingų šių pilkųjų giesminiukų, kaip šiuose gražiuose Aukštosios Fredos liepynuose! Neveltui čia buvo įsikūręs Botanikos Sodas ir Sodininkystės Mokykla, ir Aviacija su tais plieniniais padangių paukščiais. Ir čia buvo numatyta įkurdinti astronomus su jų didžiaisiais žiūronais.

Mane pažadino stiprus trenksmas. Išsiritęs iš lovos, negreitai susigaudžiau kas darosi. Kurtinantis trenksmas drebino orą, virpino langų stiklus. Greitai užsimečiau po ranka papuolusį drabužį ir išskubėjau į lauką. Lauke jau buvo šviesu. Trenksmas atrodė buvo aerodromo pusėje. Nesusivokiau kas darosi, tad pasukau į Lakūnų plentą. Sutikau grįžtantį Sodininkystės Mokyklos darbininką Štuką, tad ir klausiu jo, kas čia darosi.

- Atrodo bombarduoja aerodromą. Bene prasidėjo karas,- ne tai klausiamai, ne tai teigiamai atsakė Štukas.

Kviečiau eit kartu pasižvalgyti, ištirti padėtį iš arčiau.

- Nenoriu užsikabinti gulinčios bėdos. Ji ir pati ateis, kam jos dar ieškoti? - atsakė Štukas ir pasuko į namus, o aš į Lakūnų plentą.

Eidamas, pamačiau po liepomis, skardžiuje gulintį būrelį vyrų. Priėjau arčiau. Jų buvo apie 20. Vieni kariškai, kiti - civiliai apsirengę. Visi turėjo po šautuvą ir juostą šovinių. Kiti turėjo ir granatų.

Įsikalbėjome. Iš ryto buvo vokiečių bombarduotas Karo aerodromas. Padaryta labai didelių nuostolių. Taigi - prasidėjo rusų - vokiečių karas! Jie esą pasiųsti susidariusio Kauno miestui ginti komiteto apsaugoti Geležinkelio – Žaliąjį tiltą. Jis yra užminuotas ir jie turi žinių, kad už poros valandų būsiąs susprogdintas.

Mielas Žaliasis tiltas, per kurį ne kartą aš važiavau traukiniu ir ėjau pėsčias, - bus susprogdintas! Tiesa, paskutiniu metu per tiltą civilių žmonių jau neleido ir jiems buvo pastatytas keltas arčiau į Napoleono kalną. Gal įsibrovėliai bijojo, kad nebūtų sabotažo geležinkeliui ar tiltui, nes jie niekam nepasitikėjo.

Man buvo labai gaila Žaliojo tilto ir aš tuoj pasisiūliau prisidėti prie vyrų būrio ir eiti gelbėti tiltą. Prašiau ir sau šautuvo.

- Atliekamų šautuvų neturime, - atsakė jaunuolis karininko uniformoje, matomai, jų vadas. - Bet čia yra kareivinė, nueik ten į sandėlį ir pasiimk. Jis tai pasakė gal norėdamas mane ištirti: jei grįšiu su šautuvu - gerai, jei ne - teeina savo keliais.

Greitai prabėgau skersai Lakūnų plentą ir netrukus buvau kareivinėse. Jokio žmogaus nei kelyje, nei kareivinėse nemačiau. Susiradau sandėlį, kurio durys jau buvo atplėštos, pilną ginklų ir amunicijos bei aprangos. Išsirinkau šautuvą. Šovinių niekur neradau. Išeidamas dar pasiėmiau lakūno odinį švarką ir pošalmį, nes rytas buvo šaltokas, o aš vienmarškinis.

Grįždamas Lakūnų plentu, sutikau rusų kareivį, matyt, patruliuojantį plente. Jis man atidavė pagarbą, matomai palaikė už rusų karininką lakūną, tačiau užkalbintas nieko neatsakė. Gal ėjo sąžiningai patrulio pareigas, o gal rusiškai nemokėjo, nes buvo panašus į mongolą.

Greitai susiradau Žaliojo tilto gynėjus ir prisidėjau prie jų. Nerimau. Vis raginau eiti prie tilto, bet jie neskubėjo.

-Jei jūs neinate, tai aš einu vienas, - pasakiau jų vadui. Vadas neprieštaravo, tik patarė būti labai atsargiam.

Einant Lakūnų plentu, užsukime iš krūmų iššoko keletas enkavedistų mėlynomis uniformomis ir suriko "Stok!" Kadangi aš jų nepaklausiau, bet tuojau mečiausi į krūmus, tai jie paleido po kelias serijas iš automatų. Laimė mane lydėjo - kulkos nepataikė, tik zvimdamos pro ausis, nukirto keletą liepos šakelių.

Dar keletas šuolių ir aš išsitiesiau pasitaikiusioje duobėje. Keletą minučių gulėjau veik be sąmonės, tik širdis daužėsi krūtinėje. Pagulėjęs keletą minučių, pradėjau atsigauti. Pro medžių tarpą matėsi Žaliasis tiltas, taip arti aš jau buvau prie jo! Pradėjau planuoti, kaip saugiausia grįžti, tik staiga kurtinantis trenksmas nuo tilto pusės. Žvilgtelėjau ton pusėn. Jo remai staiga sulinko ir iškilo į orą. Atskiros dalys išlėkė aukštai, aukščiau už anoje pusėje augančių jovarų ...

Gulėjau duobėje, pritrenktas apkurtinančio trenksmo. Gulėjau apsvaigęs vaizdo, kad jau nebėra Žaliojo tilto. Gulėjau prislėgtas minties, kad galimai ir aš prie šio sprogdinimo prisidėjau: juk buvo numatyta, kad tiltas bus sprogdinamas dar už kelių valandų, bet sprogdintojai, išgirdę mano sukeltus automatų šūvius, pamane, kad tiltas yra puolamas priešų ir pasiskubino jį išlėkdinti į orą.

Dar ir šiandien, veik pusšimčiui metų nuo anų lemtingų dienų praėjus, aš nesu tikras savo vaidmeniu. Jei tilto sprogdinimas būtų nutęstas vėliau, gal tilto gynėjai jį būtų išgelbėję, kaip kad kita grupė išgelbėjo Vilijampolės tiltą? Gal būtų geriau, kad aš būčiau paklausęs Šuko ir su juo būčiau parėjęs namo? Dar ir šiandien mano ausyse skamba jo pasakytieji žodžiai: "Kam ieškoti gulinčios bėdos".

Papasakojo **Jonas Baronas**,
užrašė **P. Enskaitis**

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą **trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.**

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Daliui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30– 12 val. nakties

Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669–8834

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime **Kanados Lietuvių Fondui** (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **Kapitalas Lietuvai, palūkanos-lietuvybei išeivijoje!"**

toronto

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 350 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 11 iš Kauno, 12 iš Vilniaus, po 2 iš Naujosios Akmenės ir Panevežio, po 1 iš Birštono, Šilutės, Marijampolės, Prienų, Panevėžio ir Suvalkų Trikampio; iš Anglijos - R. Popikienė, iš Milwaukee, Wi.- V.D.Janulevičiai, O. Vindašienė - iš Saratogos, Kalifornijos

• Lietuvių kalbos kursai **suaugusiems** vyks **Bishop Marrocco Gimnazijos patalpose** (vienas blokas į rytus nuo LN). Registracija **rugsėjo 12-13 d.d. nuo 6:30 val.v. iki 9 val.v.** Informaciją suteikia Giedrė Paulionienė **tel: 249-1305.**

• Dar yra likę keletas marškinių su meškos atvaizdu ir užrašu "Lokys" - Lietuvių Namai - Toronto" Galima užsisakyti telefonais: **532-3311** arba "Lokys **tel:534-8214.**

• **Lietuvių Slaugos Namams aukojo:** $ 5.000,- a.a. VANDOS GARNELIO testamentiniu palikimu, a.a. MEČISLOVO ABROMAIČIO **atminimui:** $100,- Marija Statulevičienė.

Iš viso statybos fonde yra $141,658.77. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk. **8711,** PRISIKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVE sąsk.**155332.17** ir TALKOJE sąsk. **4259.**

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

• LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJAUS KANADOJE PAŠVENTINIMAS vyks **rugsėjo mėn. 24 d. ANAPILYJE.** 3 val.p.p. Mišios, procesija, **4:30 val.p.p. Muziejaus pastato pašventinimas, 5 val.p.p. vaišės Anapilio salėje.** Pamokslą pasakys **kun.Alfonsas Svarinskas.**

• KREPŠINIO TRENIRUOTĖS JAUNIAMS nuo 7-13 m. vyksta **pirmadieniais 6-7:30 val.v.** Juos treniruoja **A. Underys, tel: 536-8388.**

Tuojau po vaikų vyksta suaugusiųjų treniruotės.

JUODOJO KASPINO DIENA – Gėdingojo suokalbio demonstracija Toronte, 1989.VIII.23 d. Miesto savivaldybės aukštėje. Iš kairės: Jeronimas CICĖNAS su trispalve, Bronius SAPLYS su plakatu, pagamintu Venecueloje (kūjis ir pjautuvas meilingai susipynęs su svastika), Astrida NARBUTAITĖ, šalia jos tėvas Bronius, svečias iš Lietuvos Filosofijos dr. Stanislovas LIUČVAITIS ir J. NORVAIŠA–GIRINIS. Nuotraukos Stepo Varankos

• VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS koncertuos Toronte **spalio 17 ir 18 d.d., 7:30 val.v. ANAPILIO salėje.** Vietos numeruotos. Bilietai platinami parapijose. VISI KVIEČIAMI.

• TORONTO MAIRONIO MOKYKLA mokslo metus pradeda **rugsėjo mėn.23 d.** Pamokos vyksta nuo **9:30 val. iki 11 val.r.**

• PRISIKĖLIMO P-JOS BIBLIOTEKAI vadovauja **P.Jurėnas** su padėjėju **R. Žiogriu.** Ji atidaryta po pirmųjų Mišių ir veikia iki **12:30 val.p.p.** Bibliotekoje randasi apie 5.000 knygų. Visi kviečiami ja pasinaudoti.

• Nuo rugsėjo mėn. 10 d. vėl veikia PRISIKĖLIMO P-jos KAVINĖ. Joje gaminami lietuviški valgiai. Pasikeisdamos , su talkininkėmis dirba **B. Greičiūnienė ir F. Walenciej.** Valgis gaminamas sąžiningai ir skaniai.

KETVIRTOJI JUODOJO KASPINO DIENOS DEMONSTRACIJA

Rugpjučio mėn. 23 d. Toronto miesto rotušės aikštėje vyko milžiniška Juodojo Kaspino Dienos demonstracija, dalyvaujant gausybei įvairių tautybių vėliavų ir daugiau kaip 5.000 dalyvių. Po trumpo Rengimo Komiteto p-ko J.Gunning žodžio, pasisakė tautybių atstovai, pranešę komunizmo aukų skaičius savo kraštuose, padėjo gėlių. Lietuviams atstovavo Lietuvos gen. konsulo pavaduotojas H.Lapas ir KLB Toronto Apylinkės pirm. R. Strimaitis.

Pagrindinę kalbą pasakė Toronto miesto tarybos narys Chris Korwin-Kuczinski. Vyko didžiulė eisena su vėliavomis, plakatais, žvakėmis ir gėlėmis Bay-Dundas-Yonge-Queen gatvėmis. Uždaromąjį žodį tarė Juodojo Kaspino Dienos komiteto pirm. ir įsteigėjas Marcus Hess.

Pagrindinės televizijos stotys tą patį vakarą perdavė demonstracijos vaizdus, o taip pat ir Baltijos Kelio grandinę ir CBC Journal pusę valandos skyrė Pabaltijo valstybių situacijos komentarams.

PASAULINIAME RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIME DALYVAUS IR LIETUVIAI

Š.m. **rugsėjo mėn. 24 d.** Toronte prasideda Tarptautinio Rašytojų Klubo P.E.N. kongresas. Jame dalyvaus apie 500 rašytojų iš daugiau kaip 60-ties valstybių. Jų tarpe ir 2 oficialiai Klubo pakviesti nariai iš Lietuvos- **Romualdas Lankauskas ir Ričardas Gavelis,** atvyksta kartu ir dar 4 rašytojai: **Galina Baužytė-Čepinskienė, Raimondas Kašauskas, Aleksandras Krasnovas, Kornelijus Platelis,** taip pat R. Lankausko žmona.

Pagrindinė kongreso tema "RAŠYOTJAS - LAISVĖ IR GALIA".

Kongresas ypatingas dar ir tuo, kad jis vyks dviejuose miestuose : TORONTE ir MONTREALYJE

Po 3-jų dienų, rašytojai iš Toronto vyks į Montrealį specialiu Via Rail traukiniu.

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI

Nauji nariai

1524.	Banelio Stasio atminimui	$ 505.
1525.	Weir, Bert ir Elena	125.
1526.	Vizgirdos Justino atminimui	130.
1527.	Beraitienė Marija	100.
1528.	Remesat, Darius S.	100.
1529.	Remesat, Viktoras K.	100.
1530.	Bajoraitienė, Elvyra	200.
1531.	Kežinaitis, Vincas	200.
1532.	Mikšienė, Alė	100.
1533.	Karnas, Simas A.	100.
1534.	Maziliauskas, Jonas ir Bronė	150.
1535.	Budvilienės Onos atminimui	210.
1536.	Lukoševičienė, Irena	100.
1537.	Lukoševičiūtė-Sungailienė Ina	100.
1538.	Činčiaus Kazimiero palikimas	1,000
1539.	Malaškevičienės Apolonijos B. atminimui	140.
1540.	Grabienės Monikos B. atminimui	200.
1541.	Kudžmos Augustino atminimui	460.
1542.	Stankevičiaus Kazio atminimui	135.
1543.	Barausko Stasio atminimui	115.
1544.	Kęsgailienės Joanos atminimui	558.

Įnašus papildė:

23.	K.L.B. Ottawos apylinkė	$ 9,800.
48.	PARAMA kredito kooperatyvas	6,850.
64.	Vieraitis J.	420.
98.	PRISIKĖLIMO parapijos kredito koop.	3,400.
103.	Dr. A. Ramūno atminimui	200.
127.	Januškos Mykolo atminimui	1,522.
153.	Kantautai, A. ir F.	36,000.
156.	Narkevičiaus V. atminimui	6,990.
179.	Kun. Pacevičiaus B. atminimui	325.
297.	Šarapnicko J. atminimui	300.
303.	Jankūnai A. ir D.	1,085.
438.	Gaputis Kazys	200.
440.	Vindašiaus E. atminimui	752.
450.	Lukoševičiaus K. atminimui	400.
593.	Žmuidzinienės H. atminimui	495.
719.	Hamiltono Merg. Choras AIDAS	600.
726.	Zulonienė D.	700.
766.	Toronto LIETUVIŲ NAMAI	7,680.
819.	Leskauskienės O. atminimui	440.
851.	Januškevičius, C.A.	1,300.
1078.	Macevičiutė M.	400.
1202.	Kerberio P. atminimui	200.
1242.	Girnys, K.	500.
1339.	Gudelis, M. ir J.	200.
1340.	Vaitkienė M.	300.
1486.	Gustainio A. atminimui	1,500.
1518.	Urbonaitės E. atminimui	565.

Pradiniai įnašai:

	Jukna, N.	$ 25.
	Lorenz, Ema	50.
	Andrulis, A. ir L.	30.
	Štuikio Antano atminimui	65.
	Rudienės S. atminimui	50.
	Skudo S. atminimui	20.

Naujus narius sveikiname. Papildžiusiems įnašus ir už testamentinius palikimus dėkojame. Pradinius įnašus padariusius, kviečiame papildyti iki $100 ir tapti K.L. Fondo nariais. **K.L.Fondo Informacija**

NEPRALEISKITE PROGOS SĖKMINGOMS PIRŠLYBOMS

Kiekviena tauta sukūrė savitas piršlybų tradicijas. Šiandieną, deja, ne visos iš jų gyvuoja. Antra vertus, atsiranda nauji šeimos kūrimo būdai, kurie lietuviams, plačiai pasklidusiems po visą pasaulį, gali būti parankūs. Tai vedybiniai skelbimai laikraščiuose.

Vilniaus Santuokų rūmuose dirba psichologinio konsultavimo kooperatyvas Nr. 20 S. Šio kooperatyvo darbuotojai konsultuoja šeimos klausimais bei padeda šeimą sukurti. Jų paruoštus vedybinius skelbimus spausdina "Reklamos" laikraštis ir "Buities" žurnalas.

Norintys surasti žmoną ar vyrą iš Lietuvos, gali atsiųsti savo skelbimą adresu: **232600 Vilnius, K. Kalinausko 21, "Pažinčių tarnybai".** Skelbimo apimtis iki 70 žodžių. Norinčiam pasiskelbti, reikia nurodyti tikslų savo adresą.

Kooperatyvas už vieną skelbimą laikraščiui sumoka 30 rublių. Iš tautiečių, gyvenančių užsienyje, šios sumos kooperatyvas neims. Norintys, gali ją pervesti Lietuvos Kultūros Fondui Vilniaus Pilių atstatymui (TSRS Ekonominių ryšių su užsieniu banko Lietuvos respublikinis skyrius, kodas 800142, sąskaitos Nr. 70200001).

Pasinaudokite šiuo būdu sukurti lietuvišką šeimą ir tuo pačiu padėti Vilniaus pilis atstatyti.

Kooperatyvo Nr. 20 S pirmininkas, psichologijos mokslų kandidatas G. Navaitis.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius
9¾% už 6 mėn.term.indėlius
9¾% už 1 m. term. indėlius
9½% už 2 m. term. indėlius
9½% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.
10¾% už 1 m. GIC invest. pažym.
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
10¾% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¾% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12¾%
2 metų 12½%
3 metų 12½%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 11½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 72 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po piet; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po piet (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 9½%
180-185 d. term. ind. 9¾%
1 metų term. indėlius 9¾%
2 metų term. indėlius 9½%
3 metų term. indėlius 9½%
1 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
2 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
3 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
1 metų GIC-mėn. palūk. . 9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 10¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.. 9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki... 5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo ..... 13 %
Sutarties paskolas nuo ..... 13 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12¾%
2 metų 12½%
3 metų 12½%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainote turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ !

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatves nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

montreal

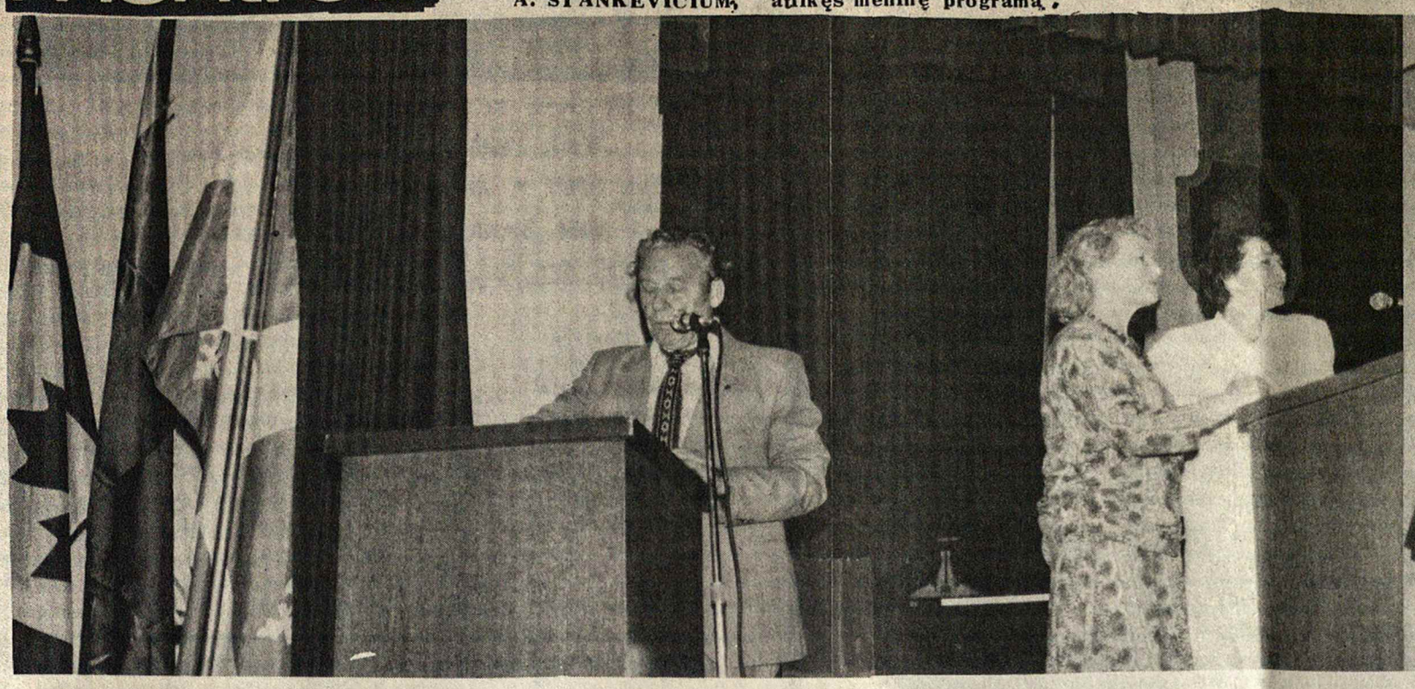

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALYJE 1989. m. rugsėjo 10 d. A.V. Parapijos salėje. Kalba dr. H. NAGYS; prie pulto "NL" redaktorė B. NAGIENĖ pristato dail. Zinaidą DARGIENĘ. Toliau matosi A. MYLĖ, L.K. Mindaugo Šaulių kuopos pirm., J. ŠIAUČIULIS – Vilniaus Šaulių Rinktinės pirm. ir Montrealio Vyrų oktetas su muz. A. STANKEVIČIUM, atlikęs meninę programą.

Nuotraukos A. Kalvaičio.

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Šįmet tautos šventės minėjimas vėl buvo tradiciniai surengtas L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos.

Minėjimo pamaldos, dalyvaujant 9-ioms vėliavoms, uniformuotiems šauliams ir šaulėms bei nemažam būriui dalyvių, išklausė Tėv. J. Aranausko pamokslo, kuris priminė, kad Tautos Šventė vyksta tą pačią dieną, kaip parapijose minima Kristaus Motinos Marijos gimimo šventė ir nuo AV Parapijos bažnyčios pašventinimo prieš 39-rius metus.

Malonu vėl buvo girdėti giedant mūsų chorą, susirinkusį po atostogų.

AV Parapijos salė suteikė kitą siurprizą - ji buvo papuošta dail. Zinaidos Dargienės gobelenų ir šilkografijos darbais. Ta proga buvo atidaryta jos darbų paroda ir publika supažindinta su pačia dailininke.

Ją pristatė ir pasveikino VAIVORYKŠTĖS vardu bei visų atsilankiusiųjų Birutė Nagienė. Įteikė jai ir vazoną žydinčių gelių, perjuostą tautine juostele.

Trumpą padėkos žodį pasakė dail. Zinaida Dargienė.

Tautos Šventės minėjimą pravedė L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos

(Nukelta į 8 psl. ...)

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS TARPTAUTINIAME MURSIJOS FOLKLORO FESTIVALYJE ISPANIJOJE

Būtų labai gražu, kad kaip galima daugiau Montrealio lietuvių galėtų nuvykti į MIRABEL jų pasitikti. Tie, kurie juos atveš - ar atlydės į Aušros Vartų Parapijos salę - bus pirmieji, galėję juos pasveikinti, prieš išsiskirstant nakvynėms. Labai yra kviečiamas mūsų jaunimas atvykti nors į Aušros Vartų P-jos salę sutikti ansambliečius.

Spalio mėn. 4 ar 5 d. ansambliečiai išvyksta vėl į kelionę - į JAV. Koncertai numatyti ČIKAGOJE, DETROITE, CLEVELAND'E, ir po to jie **sugrįš į Kanadą.** Koncertai TORONTE bus **spalio mėn. 17 ir 18 d.d.,** o į MONTREALĮ atvyks **spalio mėn. 21 d., šeštadienį po pietų.**

SPALIO mn.**21 d., šeštadienį, 6 val.vakare Aušros Vartų Parapijos salėje bus SUSIPAŽINIMO VAKARAS su VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIU.** Bus Ansamblio atlikta vakarui pritaikyta **programa.** Bus **vakarienė,** veiks **baras,** gros **muzika.**

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI! Tai vienintėlė gera proga ir asmeniškam susitikimui.

SPALIO mėn. **22 d.,sekmadienį, 3 val.p.p.** VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIO **KONCERTAS vyks St. Henri Gimnazijos Auditorijoje (kur vyksta mūsų Lituanistinės Mokyklos pamokos ir Vasario 16-tosios minėjimai), 4115 St.Jacques St.W. - prie pat METRO stoties.**

Ansamblio KONCERTO programa yra ĮSPŪDINGA! **Tenelieka nė vieno Montrealio lietuvio - jauno ar seno - nedalyvavusio šiame koncerte.**

Bilietai į SUSIPAŽINIMO VAKARĄ ir KONCERTĄ yra platinami AV P-jos salėje, RŪTOS Klube, Šv.KAZIMIERO P-jos salėje, P. ADAMONIO Draudimo Agentūroje.

Prašome įsigyti KVIETIMUS iš anksto, prašome nelaukti paskutiniųjų dienų. Apmokėtos **rezervacijos priimamos tel: J.Piečaitis - 767-8779, P.Adamonis - 722-3545.** Tikimasi svečių iš New York'o, Bostono, Rochester'io.

Norint ansambliečius Montrealyje tinkamai priimti, parodyti miestą, reikalinga daugelio talka, ypač priimant nakvynei ir pervežimams. Galintieji tai padaryti, prašomi kreiptis pas **L. Gedvilaitę tel: 482-3113.**

Kreipiamės į organizacijas ir pavienius asmenis Vilniaus Universiteto Ansamblio buvimo Montrealyje dienų metu **nerengti kitų renginių** - suteikti savo nariams ir draugams galimybę dalyvauti koncerte.

Prašome sekti tolimesnius pranešimus "NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE" ir "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE" - bus duodamos papildomos informacijos ir gal mažų pakeitimų.

Ansamblių iš Lietuvos Koncertams Rengti
Komiteto Informacija /P.Adamonis/.

hamilton

• Spalio mėn. 1 d., sekmadienį, 4 val.p., Jaunimo Centro salėje rengiamas Hamiltono **Aušros Vartų Parapijos veiklos 40-mečio minėjimas - koncertas - vakarienė.**

Meninę programą atliks Parapijos Choras, vad. Darijos Deksnytės, sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Rimas Strimaitis. Akompanuoja muz. Jonas Govėdas.

Visus kviečia dalyvauti Parapijos Taryba.

• Moterų šaulių surengtos gegužinės, kuri vyko š.m. rugpjūčio mėn. 27 d. pelno dalis - $ 25,- paskirta savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" paremti. Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

ottawa

PRADEDA MOKSLO METUS

Š.m. **rugsėjo mėn. 16 dieną, 9 val. ryto Lituanistinė - Šeštadieninė mokykla pradeda naujuosius mokslo metus.**

Mokslas vyksta tose pačiose patalpose - GLEBE Gimnazijoje, kaip ir visuomet.

Norintieji daugiau informacijų, prašomi kreiptis į **Juozą Augaitį, tel: 828-7160.**

Šioje mokykloje ir toliau dirba nuoširdžiai mūsų mokytojai. Visi kviečiami atvesti savo vaikus.

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS MONTREALYJE

Ansamblis (viso 47 asmenys - 26 vyrai ir 21 moteris) atskrenda į Montrealį, MIRABEL aerodromą **spalio mėn. 3 d. - antradienį - 4:30 val.p.p.**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

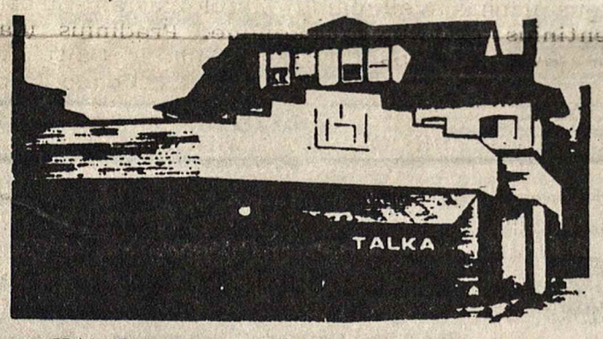

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS
„TALKA„
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki .	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..	12.75%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m..	14%
90 dienų indėlius	10%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
1 m. term. indėlius	11%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	10,5%	*Nemokama narių gyvybės*	
3 m. term.indėlius	11%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	11%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ind. 3 m.	11%	*drauda iki $25.000.*	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos–rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

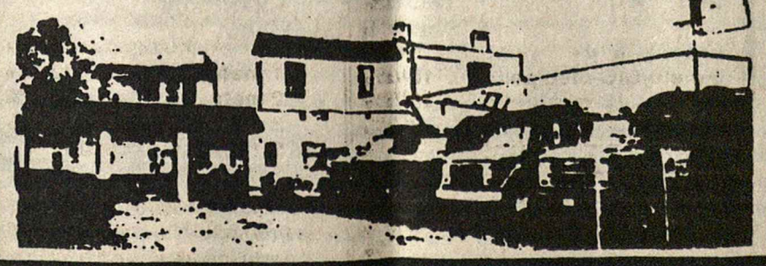

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. Chateauguy, Que. 5784 Verdun Av Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

• Šį šeštadienį mūsų ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA pradeda naujuosius mokslo metus. Pamokos vyksta tose pačiose patalpose - 4115 St.Jacques W., prie pat St.HENRI PLACE Metro stoties. Kas dar nesuspėjo užsiregistruoti - maloniai kviečiami tai padaryti.

• Spalio mėn. 1 d. AV P-jos bažnyčioje bus atnašaujamos specialios Mišios už a.a. Tėv. Joną Borevičių, buvusį šios parapijos kleboną.

Tą sekmadienį 10 ir 11 vaL. Mišias laikys buvęs Sibiro tremtinys kun. A. SVARINSKAS.

Po Mišių susitikimas su juo vyks Seselių Namų salėje. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

DĖMESIO:
VILNIAUS RADIJAS UŽSIENIUI PAKEITĖ SIUNTIMO BANGAS. Dabar girdima geriau šiomis bangomis:
9610 - 31 metrų, 11.675-25, 15.180-19, 17.665-16 ir 17.690-16.

(...Atkelta į iš 7 psl.)

pirmininkas **Augustinas Mylė.**

Įnešus vėliavas, buvo sugrotas Kanados Himnas, tylos minute pagerbti mūsų žuvusieji už tautos laisvę.

Pagrindinį žodį pasakė **Henrikas Nagys** (**žiūr. 2 psl.**), o meninę dalį atliko Vyrų Oktetas, akomponuojant jų vadovui **muz. Aleksandrui Stankevičiui.** Malonu buvo išgirsti ir naujų dainų repertuare, ir pasiklausyti žinomų, padainuotų nuoširdžiai. Šį kartą ir mūsų pianinas "po atostogų" apsivalęs ir susitvarkęs "gerklę", skambėjo smagiai. Tai dėka A. Stankevičiaus ir sol. A. Keblio.

VILNIAUS Šaulių Rinktinės pirmininkas įteikė padėkos lapą už rūpestingus Tautos Šventės minėjimų renginius per eilę metų L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopai.

Visiems dalyviams

Montrealio šauliai ir šaulės Tautos šventės minėjimo pamaldų metu AV šventovėje 1989. IX. 10 d.
Nuotrauka A. Kalvaičio.

ir programos atlikėjams nuoširdžiai padėkojo Augustinas Mylė.

Skanius ir gausius užkandžius paruošė St.Remeikis su žmona ir talka, netrūko kavos ir pyragų.

Minėjimas baigtas visų bendrai sugiedotu TAUTOS HIMNU.

Dalyviai pasigrožėjo meno paroda, pasivaišino ir išsiskirstė patenkinti.

Įdomu pažymėti, kad atsilankiusiųjų tarpe buvo ir apie tuzinas svečių iš Lietuvos, viešintys pas gimines. Jie su smalsumu klausėsi programos, komentavo dainas ir stebėjosi, kad mes tokius minėjimus ruošiame. **d.**

• Montrealio spauda jau su dideliu dėmesiu praneša apie įvyksianti P.E.N. Klubo kongresą, kuris, prasidėjęs Toronte, tęsis Montrealio mieste. Didelį susidomėjimą rodo prancūzai kvebekiečiai rašytojai. Svečiams numatomas minifilmų festivalis ir kitos įdomybės. Vykstant diskusijoms, kurios numatytos kongreso proga, numatoma, kaip rašo THE GAZETTE, kad gyviausios bus dėka rašytojų iš mažesniųjų tautų.

Du rašytojai yra oficialiai P.E.N. Klubo pakviesti iš Lietuvos: ROMUALDAS LANKAUSKAS ir RIČARDAS GAVELIS. Kiti atvyksiantieji yra irgi P.E.N. Klubo nariai: GALINA BAUŽYTĖ - ČEPINSKIENĖ, RAIMONDAS KAŠAUSKAS, ALEKSANDRAS KRASNOVAS, KORNELIJUS PLATELIS.

Rašytojai visais laikais, visuose kraštuose reiškė ir savo tautos dvasią. Tad džiaugiamės, kad ir mūsų nedidelė kolonija turės nepaprastą proga sutikti mūsų rašytojus ir juos nuoširdžiai priimti bei su dėmesiu jų išklausyti. **b.**

• Vienas mūsų skaitytojas prašo pranešti, kad jį vargina vieno lietuvio nuolat siuntinėjami laiškai, kurie ateina be siuntėjo adreso. Jis praneša, kad tuos laiškus išmeta į šiukšlių dėžę kas savaitę, taigi, nėra prasmes jų rašyti nei siųsti.

KVIEČIAME ATSILANKYTI Į

LITERATŪROS VAKARĄ — SUSITIKIMĄ —

su rašytojais iš Lietuvos, kuris įvyks
1989 m. RUGSĖJO mėn. 30 d. 7 val.v. ŠEŠTADIENĮ,
Aušros Vartų parapijos salėje
1465 rue de Séve, Montreal.
Po diskusijų - kava ir pyragai. **ĮĖJIMAS: $10.00**
Bilietai gaunami "LITE", ADAMONIS draudimo įstaigoje
ir pas REMIGIJŲ SATKAUSKĄ, tel.: 488-7167.
MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS

PAGERBIANT MIRUSIUOSIUS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

A.a. JOANOS KĘSGAILIENĖS atminimui KLF paaukojo $ 58,- J. Rukšėniene iš Los Angeles, JAV;

- A.a. AUGUSTINO KUDŽMOS ir a.a. EUGENIJOS URBONAITĖS atminimui KLF paaukojo $ 40,- Klara Aniolauskienė.

DĖKOJAME. K.L.F.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas-virš $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS	11 %		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sąsk. ..	6 %
1 metų.....	10 %	Taupymo su gyv. draud.....	5¾ %
180 d.- 364 d.	9¾%	Taupymo kasdienines sąsk..	5½ %
120 d. - 179 d. ...	9½%	Einamos sąskaitos.....	4½%
60d. - 119 d.	9¼%	RRIF - RRSP-term.	11 %
30 d. - 59 d.	9 %	RRIF - RRSP-taup.	6½ %

IMA UŽ:
Nekiln. turto - nuo 12¾% Asmeninės - nuo 13%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00-8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00-6:00	2:00-6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS
Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, **Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.**

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.
Dodge CHRYSLER
* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas
Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks
366-7818
1080 Lapierre coin La Vérendrye

Member Foto M.L.S. SISTEMA
D. N BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS C. I. B. Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355
GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

PARŪPINAME
Japonų firmų **VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS,** tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite **papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,** 5887 Sherbrooke St. W. **Telef.: 488-3363.**
Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

HONEY FOR SALE !
Direct from the beekeeper. $1.20 per pound.
Delivery could be arranged too!. Please call:
Tel.: 627-1328

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ELECTRICAL ÉLECTRICIEN CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P 2C6 TEL: 366-5484

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6408

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430